КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
З ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»

для студентів спеціальності 022 «Дизайн»
Напрям: 02 «Мистецтво»

Київ-2024

Укладач_____

Методичний комплекс з дисципліни розглянуто та затверджено на засіданні педагогічної ради Київської Академії прикладних мистецтв.

Протокол № _____ від "____"_____20__р..

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Робоча навчальна програма
З ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 02 Мистецтво

Київ-2024

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка ……5
2. Тематичний план (денна форма навчання) ……..….8
3. Тематичний план (заочна форма навчання) …….……9
4. Зміст дисципліни ……11
5. Список використаних джерел ……..…..24
6. Питання до іспиту ……...29
7. Модульна контрольна робота……..……33
8. Конспект лекцій ……...46

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Історія дизайну – це наукове знання про поступ мистецтва в контексті промислового виробництва, шляхи та методи облагородження речей, що нас оточують. Дизайн – це творчий метод, процес і результат художньо-технічного проектування промислових виробів, їхніх комплексів і систем, орієнтований на досягнення найповнішої відповідності створюваних об'єктів і середовища загалом потребам людини, як утилітарних, так і естетичних.

Мета викладання курсу – поглиблення знань майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з історії дизайну, ознайомлення з історією становлення та розвитку дизайну як складової частини індустріального виробництва та її місця в системі художніх, проектних та інженерно-технічних практик.

Предмет «Історія дизайну» входить до циклу нормативних дисциплін для підготовки бакалаврів і спеціалістів. Навчальна дисципліна спрямована на формування ерудованої, різнобічно розвинутої особистості, здатної використовувати весь спектр здобутих знань для досягнення успіху в конкурентному середовищі. Набуті в процесі вивчення дисципліни знання, підвищать конкурентоспроможність молодих фахівців на ринку праці.

Основними аспектами курсу є:

- забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей виникнення й розвитку дизайну;
- розкриття взаємозв'язку історії дизайну та еволюції її теоретичних ідей;
- оволодіння знаннями в галузі промислового виробництва;
- формування професійних світоглядних установок майбутніх дизайнерів.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- періодизацію становлення дизайну як науки;
- складові та особливості кожного з видів дизайну;
- визначення основних стильових напрямків дизайну;
- основні школи дизайну та їх особливості;
- визначні постаті в історії дизайну різних періодів та країн світу;
- закономірності й особливості розвитку дизайну в Україні.

У результаті вивчення курсу студент повинен вміти:

- давати визначення та розрізняти стильові напрямки дизайну;
- застосовувати закономірності та принципи побудови стилю;
- розрізняти періоди в історії дизайну;
- користуватися аналогами та прототипами дизайн виробів та проектів;
- оцінювати та сприймати оптимальні проектні рішення, спираючись на історичні зразки та висновки.

Міжпредметні зв'язки

Історія дизайну не існує в вакуумі. Вона тісно переплетена з безліччю інших дисциплін, роблячи її вивчення ще більш захоплюючим і корисним.

Історія дає нам ключ до розуміння контексту, в якому розвивався дизайн. Вивчаючи історичні періоди та стилі, ми можемо бачити, як естетика та функціональність дизайну змінювалися протягом століть. Аналіз історичних артефактів та творів мистецтва дає нам можливість простежити еволюцію дизайнерських ідей.

Технології відкривають перед дизайнерами нові можливості та інструменти.

Маркетинг використовує дизайн для просування товарів та послуг на ринку.

Економіка дає дизайнерам розуміння того, як дизайн може впливати на економічне зростання та розвиток суспільства.

Шкала оцінювання навчальних досягнень: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
100-90	A	відмінно	зараховано
89-82	B	дуже добре	
82-75	C	добре	
74-65	D	задовільно	
64-50	E	достатньо	
49-35	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
35-0	X	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

“ЗАТВерджую”
Ректор ВНЗ КАПМ

_____

"___”_____ 20___ р.

Тематичний план з дисципліни
«ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»
(денна форма навчання)

№ з/п	*Назва теми*	*Кількість годин*				
		Всього	*Теорет. заняття*	*Семінар. заняття*	*Самос. роботи*	*Форма контролю*
	1 семестр					**Залік**
1.	Основні поняття і визначення. Різновиди дизайну. Стиль в дизайні.	8	2	2	4	Опитування
2.	Дизайн як вид проєктно-художньої діяльності. Зародження дизайну.	8	2	2	4	Опитування
3.	Технічна революція. Перші знаряддя праці людини. Ремісниче виробництво в середні століття. Передумови створення машинної техніки.	8	2	2	4	Опитування
4.	Промислова революція в Європі. Наука і мистецтво. Перші всесвітні промислові виставки.	8	2	2	4	Опитування
5.	Перші теорії дизайну.	8	2	2	4	Опитування
6.	Арт Нуво, динаміка стильових напрямків.	8	2	2	4	Опитування
7.	Ранній американський функціоналізм. Чиказька архітектурна школа.	8	2	2	4	Опитування
8.	Перші ідеї функціоналізму. Німецький Веркбунд.	8	2	2	4	Опитування
9.	Художній авангард в Європі початку XX століття; група ДеСтиль.	8	2	2	4	Опитування
10.	Архітектурно-художня школа Баухауз. Формування нової художньої культури.	8	2	2	4	Опитування
11.	Європа після першої світової війни. Від функціоналізму до АртДеко.	8	2	2	4	Опитування
12.	Американський дизайн в період всесвітньої депресії; стрімлайн.	8	2	2	4	Опитування
13.	Італійське економічне диво;стиль Оліветті.	8	2	2	4	Опитування
14.	Ульмського школа дизайну.Стиль Браун.	8	2	2	4	Опитування
15.	Мемфіс: новий дизайн. Хай-тек - стиль високих технологій.	8	2	2	4	Опитування

	Модульний контроль					Контрольна робота
	Всього:	120	30	30	60	

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Основні поняття і визначення. Різновиди дизайну. Стиль в дизайні.

Ключові терміни та поняття, характерні для дизайну, включаючи його різновиди та стиль. Різні аспекти дизайну, його цілі та функції, а також основні принципи, що лежать у його основі.

Завдання для самостійної роботи: Зробити презентацію по основним різновидам дизайну. По 5 прикладів на кожен вид.

Питання до семінару:

1. Які основні поняття та визначення характерні для галузі дизайну?
2. Які різновиди дизайну можна назвати?
3. Що таке стиль у контексті дизайну і як він впливає на остаточний результат?
4. Які принципи лежать в основі різних напрямків дизайну, таких як графічний, промисловий, інтер'єрний та інші?
5. Які основні цілі та функції дизайну ви можете виділити?

Використані джерела та література:

1. Graphic Design Theory for beginners [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.udemy.com/course/graphic-design-bootcamp/.
2. 10 принципів дизайну Dieter Rams [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://tedxkyiv.com/en.
3. Музей Українського Декоративного мистецтва [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.mundm.kiev.ua/.

Тема 2: Дизайн як вид проектно-художньої діяльності. Зародження дизайну.

Обговорюватиметься еволюція поняття дизайну, його роль у соціокультурному контексті та вплив на формування навколишнього середовища. Важлива увага приділяється ключовим етапам розвитку дизайну від його первісних форм до сучасних концепцій, а також основним тенденціям та напрямкам його розвитку.

Завдання для самостійної роботи: Доклад по темі еволюції зародження дизайну.

Питання до семінару:

1. Як ви розумієте поняття "дизайн" та його місце у проектно-мистецькій діяльності?
2. Які основні етапи розвитку дизайну можна виділити з погляду його зародження?

3. Як дизайн впливає на наше повсякденне оточення та соціокультурний простір?
4. Які первісні форми дизайну можна спостерігати в історії людства і як вони відрізняються від сучасних концепцій?
5. Які ключові фактори сприяли розвитку дизайну як самостійної сфери діяльності?
6. Які тенденції та напрямки можна виділити у сучасному дизайні, і як вони пов'язані з його зародженням?
7. Які приклади дизайнерських робіт чи проектів можна використовувати для ілюстрації різних етапів розвитку дизайну?

Використані джерела та література:

1. Дизайн як вид проектної діяльності: становлення, розвиток, перспективи. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studfile.net/preview/5241800/.
2. Дизайн як проектна культура [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10556/.
3. ВИНИКНЕННЯ ТЕРМІНУ «ДИЗАЙН» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1123.

Тема 3:Технічна революція. Ремісниче виробництво в середні століття. Передумови створення машинної техніки.

Історія розвитку техніки та технологій. Передумови створення машинної техніки. Перші предмети побуту із кераміки. Плетіння та ткацтво. Поділ праці та відокремлення ремесла.

Завдання для самостійної роботи: Презентація по темі (або з прикладами, або з інфографікою) техної революції.

Питання до семінару:

1. Які історичні чинники та явища відіграли ключову роль у розвитку техніки та технологій?
2. Які передумови та умови стали основою створення машинної техніки в історії?
3. Які перші предмети побуту з кераміки були найважливішими у розвиток людської культури?
4. Яке було значення плетіння та ткацтва в історичному контексті та як вони вплинули на соціально-економічні процеси?
5. У чому полягало значення лиття металу історія людства, і які нововведення воно принесло у технічному розвитку?

Використані джерела та література:

1. Зародження індустріально-технічної революції. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ebib.pp.ua/zarojdenie-industrialno-tehnicheskoy-4657.html.
2. Види народних ремесел та художніх промислів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://osvita.ua/vnz/reports/culture/11525/.
3. Традиційні ремесла [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: Традиційні ремесла https://authenticukraine.com.ua/traditions-crafts..

Тема 4: Промислова революція в Європі. Наука і мистецтво. Перші всесвітні промислові виставки.

Культурні та суспільні зміни, що відбулися в Європі та світі протягом 19 століття. Ключові характеристики цього періоду, такі як: Наукові потрясіння та перші промислові виставки

Завдання для самостійної роботи: Зробити розгорнуту Презентацію про одну з перших промислових виставок, обрати з тих що надані в лекції.

Питання до семінару:

1. Як промислова революція в Європі вплинула на розвиток науки та мистецтва?
2. Які ключові наукові та технологічні досягнення супроводжували промислову революцію?
3. Яким було значення перших всесвітніх виставок для промислового та культурного розвитку?
4. Які інновації у галузі мистецтва були представлені на перших всесвітніх виставках?
5. Як промислова революція та всесвітні виставки впливали на формування світової художньої та культурної спадщини?

Використані джерела та література:

1. Промислова революція [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/.
2. Індустріальна революція у країнах Західної Європи та її наслідки [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uahistory.co/pidruchniki/sshypak-2022-world-history-9-class-reissue/5.php.
3. Індустріальна революція у країнах Західної Європи [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://naurok.com.ua/prezentaciya-dlya-9-klasu-zi-vsesvitno-istori-za-temoyu-industrialna-revolyuciya-u-kra-nah-zahidno-vropi-ta-naslidki-323183.html.

Тема 5: Перші теорії дизайну.

Теоретичні погляди Джона Рескіна. Перші промислові дизайнери: Крістофер Дрессер, Петер Беренс, Міхаель Тонет. Вільям Морріс та Рух «Мистецтв і ремесел» 1850-1914 рр.

Виставка у Лондоні 1889 рік. Готфрід Земпер. Його роботи роботи як архітектора та ідеї як теоретика мистецтва. Естетичний рух 1870-1900 років.

Завдання для самостійної роботи: Обрати одного з представлених в темі творців та зробити дослідну роботу по його творчості.

Питання до семінару:

1. Які теоретичні погляди Джона Рескіна вплинули на розвиток промислового дизайну?
2. Хто були першими промисловими дизайнерами, і які ідеї та принципи вони пропагували?
3. Які були основні принципи руху "Мистецтв та ремесел", очолюваного Вільямом Моррісом?
4. У чому полягала значимість виставки у Лондоні 1889 року у розвиток промислового дизайну?
5. Які ідеї та концепції застосовував Готфрід Земпер у своїх роботах як архітектор та теоретик мистецтва?
6. Які ключові риси визначали естетичний рух у період із 1870 по 1900 роки?
7. Які досягнення чи роботи промислових дизайнерів можна навести приклад у контексті теоретичних поглядів Джона Рескіна?

Використані джерела та література:

1. Перші теорії дизайну: Дж. Рескін. Г. Земпер. Ф. Рело [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/3/3_14/3_147755_pervie-teorii-dizayna-dzh-reskin-g-zemper-f-relo.html.
2. Витоки дизайну. Перші теорії дизайну. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://um.co.ua/14/14-5/14-51465.html.
3. Основні етапи формування та розвитку термінології дизайну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://science.lpnu.ua/terminology/all-volumes-and-issues/visnik-no-675-2010/osnovni-etapi-formuvannya-ta-rozvitku.

Тема 6:Арт Нуво, динаміка стильових напрямків.

Виникнення нового стилю межі XIX - XX ст. майже одночасно у багатьох європейських країнах. Повернення до функціональності, звільнення від

надлишків декору, звернення до національних традицій (Головна риса нового стилю).

Завдання для самостійної роботи: Виконати дослідний аналіз та на його основі зробити презентацію по стилістиці Арт Нуво.

Питання до семінару:

1. Які основні риси характеризують стиль Арт Нуво?
2. Які історичні та культурні чинники сприяли формуванню стилю Арт Нуво?
3. Які художні та ремісничі традиції вплинули на розвиток Арт Нуво?
4. Які характерні елементи дизайну є в меблях та предметах інтер'єру в стилі Арт Нуво?
5. Якою є динаміка стильових напрямків, що впливають на еволюцію Арт Нуво?

Використані джерела та література:

1. Стиль Ар Нуво: «назад до природи», або дизайн як мистецтво [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://welovebrands.com.ua/ua/blogs/style-ar-nuvo/.
2. Арт-Нуво VS Арт-Деко: метаморфози стилів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.reglibrary.mk.ua/index.php/virtualni-vistavki/3882-art-nuvo-vs-art-deko-metamorfozi-stiliv.
3. Від ар-нуво до ар-деко: естетика та семіотика [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.prostranstvo.media/uk/vid-ar-nuvo-do-ar-deko-estetyka-ta-semiotyka/.

Тема 7: Ранній американський функціоналізм. Чиказька архітектурна школа.

Зростання промислового виробництва, у США з 1860 по 1895 рр.США - друге у світі після Англії. Пошук нових форм американськими художниками та архітекторами, не обтяженими віковими традиціями у сфері художніх стилів. Чиказька архітектурна школа. Творчість архітектора Л. Саллівена. Будинки-прерії Ф.Л. Райта

Завдання для самостійної роботи: Зробити презентацію з прикладами та загальною характеристикою.

Питання до семінару:

1. Які основні засади та ідеї лежать в основі раннього американського функціоналізму в архітектурі?
2. Які ключові архітектурні школи та напрямки були характерними для Чикаго у період розвитку архітектури?

3. Які архітектори та дизайнери вважаються важливими представниками чиказької архітектурної школи?
4. Які будівлі та проекти є яскравими прикладами чиказької архітектури та функціоналізму?
5. Які були основні цілі та принципи, що стояли перед архітекторами Чикаго у розробці своїх проектів?
6. Які інновації та технології були використані в Чикаго архітектурі в цей період?

Використані джерела та література:

1. Ранній американський функціоналізм в дизайні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/7/7_7/7_79712_ranniy-amerikanskiy-funktsionalizm-v-dizayne.html.
2. Функціоналізм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/
3. Чиказька архітектурна школа [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studfile.net/preview/10071281/page:27/.
4. Чиказька архітектурна школа [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/14/14_8/14_83082_chikagskaya-arhitekturnaya-shkola.html.

Тема 8: Перші ідеї функціоналізму. Німецький Веркбунд

Створення 1907 року у Мюнхені Німецького Веркбунда з метою підвищення якості промислової продукції. Об'єднання союзом низки художньо-промислових майстерень, невеликих виробничих та торгових підприємств, художників та архітекторів. Перехід від стилю модерн до сучасного промислового дизайну. Герман Мутезіус та його робота з популяризації нового мистецтва.

Завдання для самостійної роботи: Зробити доклад на тему Німецький Веркбунд порівнюючи плюси та мінуси стилю.

Питання до семінару:

1. Які ключові ідеї та принципи лягли в основу ранніх концепцій функціоналізму в архітектурі та дизайні?
2. Які важливі архітектурні та художні рухи в Німеччині стали попередниками функціоналізму?
3. Які архітектори та художники були пов'язані з німецьким Веркбундом та які ідеї вони пропагували?
4. Які будівлі та проекти є ранніми прикладами функціоналізму в архітектурі?

Використані джерела та література:

1. Структурний функціоналізм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.wikiwand.com/uk/
2. ТЕОРІЯ СТРУКТУРНОГО ФУНКЦІОНАЛІЗМУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://politics.ellib.org.ua/pages-13087.html.
3. Структурний функціоналізм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.elbib.in.ua/strukturniy-funktsionalizm-zahidna-sotsiologiya.html.
4. Німецький Веркбунд - перший союз промисловців і художників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/3/3_14/3_147760_nemetskiy-verkbund---perviy-soyuz-promishlennikov-i-hudozhnikov.html.

Тема 9: Художній авангард в Європі початку ХХ століття

Художній авангард Європи на початку ХХ століття як період інтенсивних мистецтвознавчих та культурних змін. Висвітлюються ключові рухи та напрямки, такі як кубізм, футуризм. Аналізуються принципи та ідеї, що лежать в основі цих напрямів, а також їх вплив на розвиток мистецтва та культури у ХХ столітті.

Завдання для самостійної роботи: Обрати один із напрямків стилю ХХ та зробити презентацію з прикладами.

Питання до семінару:

1. Які основні художні рухи входили до мистецького авангарду в Європі початку ХХ століття?
2. Які ідеї та принципи були характерними для кубізму?
3. Що відрізняло футуризм з інших художніх напрямів авангарду?
4. Які характерні риси були присутні в експресіонізмі?
5. Які ключові роботи та художники можна виділити у контексті європейського художнього авангарду?
6. Яким був вплив художнього авангарду на сучасну художню практику та культуру?

Використані джерела та література:

1. Авангардизм – напрям у мистецтві ХХ століття як прояв руйнування традиційних форм і канонів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://naurok.com.ua/avangardizm-napryam-u-mistectvi-xx-stolittya-yak-proyav-ruynuvannya-tradiciynih-form-i-kanoniv-298618.html.

2. Прояви авангардизму в мистецтві 19-20 століття [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/12134/.
3. Авангардизм – напрям у мистецтві XX століття як прояв руйнування традиційних форм і канонів. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://vseosvita.ua/library/avanhardyzm-napriam-u-mystetstvi-xx-stolittia-iak-proiav-ruinuvannia-tradytsiinykh-form-i-kanoniv-stylovi-techii-avanhardyzmu-582081.html.

Тема 10: Архітектурно-художня школа Баухауз. Формування нової художньої культури

Висвітлюються основні принципи та ідеї, що лежать в основі школи, а також її вплив на розвиток архітектури, дизайну та мистецтва у XX столітті. Аналізуються ключові постаті та проекти, пов'язані з Баухаузом, та їх внесок у створення сучасного художнього вигляду.

Завдання для самостійної роботи: Зробити презентацію по темі Баухауз. З прикладами. (Не менше 10)

Питання до семінару:

1. Які основні засади та ідеї лягли в основу Архітектурно-мистецької школи Баухауз?
2. Які художні та архітектурні напрями впливали формування концепції Баухауза?
3. Як Баухауз сприяв розвитку синтезу мистецтв та освіті нової художньої естетики?
4. Які культурні та соціальні чинники вплинули на створення та розвиток Баухауза?
5. Які дизайнери, художники та архітектори були ключовими постатями в історії Баухауза?
6. Які ідеї та принципи, розроблені в Баухаузі, вплинули на сучасну архітектуру та дизайн?
7. Які культурні та мистецькі здобутки асоціюються з діяльністю Баухауза?

Використані джерела та література:

1. Баухаус - школа нового типу. Основні етапи розвитку Баугауса (Веймер - Десну - Берлін) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/9/9_9/9_99605_baugaus--shkola-novogo-tipu-osnovni-etapi-rozvitku-baugausa-veymer--desnu--berlin.html.

2. Баухауз 1919-1933 рік; нові принципи навчання. Майстри [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://4ua.co.ua/culture/xa2ac69b4c53b88421216d27.html.
3. Баугауз, органічна архітектура і метод свідомої творчості [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/207536.

Тема 11: Європа після першої світової війни. Від функціоналізму до АртДеко.

Ера після Першої світової війни у Європі як період інтенсивного культурного та художнього розвитку. Функціоналізм до АртДеко, їх основним ідеям та впливу на архітектуру, дизайн та мистецтво в цей період. Аналізуються ключові принципи та елементи цих стильових напрямків, а також їх відмінності та особливості.

Завдання для самостійної роботи: Доповідь на тему Арт деко. (Дизайнери інтер'єру розглядають архітектуру, а графічні дизайнери - стиль в графіці. З прикладами. Не меньше 10)

Питання до семінару:

1. Які основні чинники та події після Першої світової війни вплинули на художній розвиток у Європі?
2. Які риси відрізняють функціоналізм від стилю АртДеко?
3. Які ключові архітектурні та дизайнерські проекти можна виділити в контексті періоду від функціоналізму до АртДеко?
4. Які ідеї та концепції були основоположними для функціоналізму в архітектурі та дизайні?
5. У чому полягає естетика та основні характеристики стилю АртДеко?

Використані джерела та література:

1. Втомлені війною: як формувався стиль арт-деко [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://artplatform.academy/journal/vtomleni-vijnoyu-yak-formuvavsya-stil-art-deko.
2. Чорно-біла естетика стилю арт-деко [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://sculptoru.com/uk/blog/11-chorno-bila-estetyka-stylyu-art-deko/.
3. Ар-Деко і його вплив на моду [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://4ua.co.ua/culture/tb2ad69b5d43b88521316c27_0.html.

Тема 12: Американський дизайн в період всесвітньої депресії; стрімлайн

Американський дизайн у період Великої Депресії та стримлайн-стиль, який виник у цей час. Висвітлюється вплив економічних та соціокультурних факторів на формування естетики та функціональності дизайну. Також розглядаються ключові риси стрімлайн-стилю та його вплив на архітектуру, промисловий дизайн та культуру загалом.

Завдання для самостійної роботи: Презентація на тему Стрімлайн. (Дизайнери інтер'єру розглядають архітектуру, а графічні дизайнери - стиль в графіці. З прикладами. Не меньше 10)

Питання до семінару:

1. Які основні характеристики американського дизайну під час Великої Депресії можна виділити?
2. Які соціально-економічні умови сприяли формуванню стримлайн-стилю у дизайні?
3. Які були основні ідеї та концепції, що лежать в основі стрімлайн-стилю?
4. Як стримлайн-стиль вплинув на архітектуру та промисловий дизайн у період Великої Депресії?

Використані джерела та література:

1. Становлення промислового дизайну в США. Піонери американського дизайну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/9/9_4/9_45809_stanovlenie-promishlennogo-dizayna-v-ssha-pioneri-amerikanskogo-dizayna.html.
2. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ДИЗАЙНУ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1921.
3. Дизайн в США 30-40 років [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/7/7_7/7_79736_dizayn-v-ssha---godov.html.

Тема 13: Італійське економічне диво;стиль Оліветті.

Період італійського економічного дива після Другої світової війни та пов'язаний з ним стиль Оліветті. Вона висвітлює економічне відновлення Італії, її технологічний прогрес та розвиток промисловості. Особлива увага приділяється впливу компанії Olivetti на архітектуру, дизайн та культуру, а також особливості стилю, що прославив цей період.

Завдання для самостійної роботи: Доповідь по стилю Оліветті. (Дизайнери інтер'єру розглядають архітектуру, а графічні дизайнери - стиль в графіці. З прикладами. Не меньше 10)

Питання до семінару:

1. Какие факторы и события способствовали возникновению итальянского экономического чуда после Второй мировой войны?
2. Какое значение имела компания Olivetti в процессе экономического развития Италии в этот период?
3. Какие особенности стиля Olivetti отличали его от других архитектурных и дизайнерских направлений?
4. Каким образом стиль Olivetti проявлялся в архитектуре, дизайне и культуре Италии?
5. Какие характерные черты и принципы присущи стилю Olivetti?
6. Какой вклад компания Olivetti внесла в сферу технологий и информационных технологий в Италии и мире?

Використані джерела та література:

1. Особливості італійського дизайну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/7/7_7/7_79718_osobennosti-italyanskogo-dizayna---g.html.
2. Італійське «економічне диво». [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://zalik.org.ua/referats/history-of-ukraine-and-the-world/51449-talyske-ekonomchne-divo-talya-krayini-zahdnoyi-yevropi.html.
3. Стиль Оліветті [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/11/11_5/11_50996_stil-olivetti.html.

Тема 14: Ульмського школа дизайну.Стиль Браун.

Ульмська школи дизайну у Німеччині, з акцентом на стиль Браун. Розглядаються принципи та ідеї, що лежать в основі цієї школи, а також вплив її методології на розвиток промислового дизайну та архітектури.

Завдання для самостійної роботи: Презентація по стилю Браун. (Дизайнери інтер'єру розглядають архітектуру, а графічні дизайнери - стиль в графіці. З прикладами. Не меньше 10)

Питання до семінару:

1. Які ключові принципи та ідеї лежать в основі Ульмської школи дизайну?
2. Яке значення мала Ульмська школа дизайну для розвитку промислового дизайну в Німеччині та світі?
3. Які особливості методології навчання в Ульмській школі дизайну сприяли формуванню її впливу та популярності?

4. Які основні засади стилю Браун, що відзначалися на продуктах, розроблених школою?
5. Як вплинув стиль Браун на сучасні тенденції в дизайні та архітектурі?

Використані джерела та література:

1. Неофункціоналізм. Ульмська школа. Стиль Браун [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studfile.net/preview/9345928/page:19/.
2. Американський дизайн. Нові матеріали 50-60-х років [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://vak.in.ua/do.php.
3. Дизайн 60х років. Дизайн-утопії. Неофункціоналізм. Ульмського школа [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/1/1_4/1_40887_dizayn-h-godov-dizayn-utopii-neofunktsionalizm-ulmskaya-shkola.html.

Тема 15: Мемфіс: новий дизайн. Хай-тек - стиль високих технологій.

Рух Мемфіс у сфері дизайну, представляючи його як новаторський підхід до синтезу мистецтва та технології. Розглядаються основні принципи та ідеї Мемфісу, виділяються ключові постаті та представники, а також основні риси стилю високих технологій, властиві цьому руху.

Завдання для самостійної роботи: Презентація по стилю Хай-тек. (Дизайнери інтер'єру розглядають архітектуру, а графічні дизайнери - стиль в графіці. З прикладами. Не меньше 10)

Питання до семінару:

1. Які принципи та ідеї лежать в основі руху Мемфіс у дизайні?
2. Які технології та матеріали найчастіше використовуються у стилі Мемфіс?
3. Які характерні риси відрізняють Мемфіс з інших стилів високих технологій?
4. Які архітектори та дизайнери є ключовими фігурами у русі Мемфіс?
5. Яким є вплив руху Мемфіс на сучасну архітектуру та дизайн?
6. Які сфери застосування дизайну Мемфіс найпоширеніші?
7. Які основні принципи функціональності та естетики характеризують Мемфіс?

Використані джерела та література:

1. Інтер\'єр в стилі Мемфіс [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://craftart.com.ua/interjer-v-styli-memfis/.
2. Комфорт і високі технології: особливості стилю хай-тек [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

https://www.agromat.ua/blog/styles/komfort-i-vysokie-tehnologii-osobennosti-stilya-hay-tek/.
3. Мемфіс стиль дизайну 80-х років [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ua-referat.com/.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. 10 принципів дизайну Dieter Rams [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://tedxkyiv.com/en.
2. Graphic Design Theory for beginners [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.udemy.com/course/graphic-design-bootcamp/.
3. Авангардизм – напрям у мистецтві XX століття як прояв руйнування традиційних форм і канонів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://naurok.com.ua/avangardizm-napryam-u-mistectvi-xx-stolittya-yak-proyav-ruynuvannya-tradiciynih-form-i-kanoniv-298618.html.
4. Авангардизм – напрям у мистецтві XX століття як прояв руйнування традиційних форм і канонів. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://vseosvita.ua/library/avanhardyzm-napriam-u-mystetstvi-xx-stolittia-iak-proiav-ruinuvannia-tradytsiinykh-form-i-kanoniv-stylovi-techii-avanhardyzmu-582081.html
5. Американський дизайн. Нові матеріали 50-60-х років [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://vak.in.ua/do.php.
6. Ар-Деко і його вплив на моду [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://4ua.co.ua/culture/tb2ad69b5d43b88521316c27_0.html.
7. Арт-Нуво VS Арт-Деко: метаморфози стилів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.reglibrary.mk.ua/index.php/virtualni-vistavki/3882-art-nuvo-vs-art-deko-metamorfozi-stiliv.
8. Баухауз 1919-1933 рік; нові принципи навчання. Майстри [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://4ua.co.ua/culture/xa2ac69b4c53b88421216d27.html.
9. Баухауз, органічна архітектура і метод свідомої творчості [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/207536.
10. Баухаус - школа нового типу. Основні етапи розвитку Баугауса (Веймер - Десну - Берлін) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/9/9_9/9_99605_baugaus--shkola-novogo-tipu-osnovni-etapi-rozvitku-baugausa-veymer--desnu--berlin.html.
11. Види народних ремесел та художніх промислів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://osvita.ua/vnz/reports/culture/11525/.
12. ВИНИКНЕННЯ ТЕРМІНУ «ДИЗАЙН» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1123.
13. Витоки дизайну. Перші теорії дизайну. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://um.co.ua/14/14-5/14-51465.html.

14. Від ар-нуво до ар-деко: естетика та семіотика [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.prostranstvo.media/uk/vid-ar-nuvo-do-ar-deko-estetyka-ta-semiotyka/.
15. Втомлені війною: як формувався стиль арт-деко [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://artplatform.academy/journal/vtomleni-vijnoyu-yak-formuvavsya-stil-art-deko.
16. Дизайн 60х років. Дизайн-утопії. Неофункціоналізм. Ульмського школа [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/1/1_4/1_40887_dizayn-h-godov-dizayn-utopii-neofunktsionalizm-ulmskaya-shkola.html.
17. Дизайн в США 30-40 років [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/7/7_7/7_79736_dizayn-v-ssha---godov.html.
18. Дизайн як вид проектної діяльності: становлення, розвиток, перспективи. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studfile.net/preview/5241800/.
19. Дизайн як проектна культура [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10556/.
20. Зародження індустріально-технічної революції. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ebib.pp.ua/zarojdenie-industrialno-tehnicheskoy-4657.html.
21. Індустріальна революція у країнах Західної Європи [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://naurok.com.ua/prezentaciya-dlya-9-klasu-zi-vsesvitno-istori-za-temoyu-industrialna-revolyuciya-u-kra-nah-zahidno-vropi-ta-naslidki-323183.html.
22. Індустріальна революція у країнах Західної Європи та її наслідки [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uahistory.co/pidruchniki/sshypak-2022-world-history-9-class-reissue/5.php.
23. Інтер'єр в стилі Мемфіс [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://craftart.com.ua/interjer-v-styli-memfis/.
24. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ДИЗАЙНУ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1921.
25. Італійське «економічне диво». [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://zalik.org.ua/referats/history-of-ukraine-and-the-world/51449-talyske-ekonomchne-divo-talya-krayini-zahdnoyi-yevropi.html.
26. Комфорт і високі технології: особливості стилю хай-тек [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.agromat.ua/blog/styles/komfort-i-vysokie-tehnologii-osobennosti-stilya-hay-tek/.

27. Мемфіс стиль дизайну 80-х років [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ua-referat.com/.
28. Музей Українського Декоративного мистецтва [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.mundm.kiev.ua/.
29. Неофункціоналізм. Ульмська школа. Стиль Браун [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studfile.net/preview/9345928/page:19/.
30. Німецький Веркбунд - перший союз промисловців і художників [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/3/3_14/3_147760_nemetskiy-verkbund---perviy-soyuz-promishlennikov-i-hudozhnikov.html.
31. Основні етапи формування та розвитку термінології дизайну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://science.lpnu.ua/terminology/all-volumes-and-issues/visnik-no-675-2010/osnovni-etapi-formuvannya-ta-rozvitku.
32. Особливості італійського дизайну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/7/7_7/7_79718_osobennosti-italyanskogo-dizayna---g.html.
33. Перші теорії дизайну: Дж. Рескін. Г. Земпер. Ф. Рело [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/3/3_14/3_147755_pervie-teorii-dizayna-dzh-reskin-g-zemper-f-relo.html.
34. Промислова революція [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/.
35. Прояви авангардизму в мистецтві 19-20 століття [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/12134/.
36. Ранній американський функціоналізм в дизайні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/7/7_7/7_79712_ranniy-amerikanskiy-funktsionalizm-v-dizayne.html.
37. Становлення промислового дизайну в США. Піонери американського дизайну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/9/9_4/9_45809_stanovlenie-promishlennogo-dizayna-v-ssha-pioneri-amerikanskogo-dizayna.html.
38. Стиль Ар Нуво: «назад до природи», або дизайн як мистецтво [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://welovebrands.com.ua/ua/blogs/style-ar-nuvo/.
39. Стиль Оліветті [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/11/11_5/11_50996_stil-olivetti.html.
40. Структурний функціоналізм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.wikiwand.com/uk/

41. Структурний функціоналізм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.elbib.in.ua/strukturniy-funktsionalizm-zahidna-sotsiologiya.html.
42. ТЕОРІЯ СТРУКТУРНОГО ФУНКЦІОНАЛІЗМУ. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://politics.ellib.org.ua/pages-13087.html.
43. Традиційні ремесла [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: Традиційні ремесла https://authenticukraine.com.ua/traditions-crafts..
44. Функціоналізм [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/
45. Чиказька архітектурна школа [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studfile.net/preview/10071281/page:27/.
46. Чиказька архітектурна школа [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ni.biz.ua/14/14_8/14_83082_chikagskaya-arhitekturnaya-shkola.html.
47. Чорно-біла естетика стилю арт-деко [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://sculptoru.com/uk/blog/11-chorno-bila-estetyka-stylyu-art-deko/.

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Питання до іспиту (заліку)
З ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 02 Мистецтво

Київ – 2024

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ (ЗАЛІКУ)

1. Що таке дизайн і які основні поняття використовуються в цій галузі?
2. Які різновиди дизайну можна назвати?
3. Як ви визначите стиль у дизайні?
4. Чим визначається дизайн як вид проектно-мистецької діяльності?
5. Коли та де вперше зародився дизайн як самостійна сфера діяльності?
6. Які були перші знаряддя праці людини, і як вони впливали на розвиток техніки та мистецтва?
7. У чому полягає ремісниче виробництво в середні віки, і як воно відрізняється від промислового виробництва?
8. Які передумови існували до створення машинної техніки?
9. Як промислова революція вплинула розвиток науки і мистецтва у Європі?
10. Які основні концепції та теорії заклали основи сучасного дизайну?
11. Що являє собою стиль Арт Нуво і які характерні риси він має?
12. Які стильові напрями існували паралельно з Арт Нуво і як вони доповнювали чи конкурували з ним?
13. Які ключові ідеї та концепції належать до раннього американського функціоналізму?
14. Які навчальні заклади пов'язані з розвитком раннього американського функціоналізму?
15. Чим відрізняється ранній американський функціоналізм від інших архітектурних шкіл, таких як архітектура Чикаго?
16. Які ідеї та концепції стояли за Німецьким Веркбундом і як вони впливали на розвиток функціоналізму?
17. Чим характеризувався художній авангард у Європі на початку XX століття і які рухи належать до цього періоду?
18. Яку мету мала Архітектурно-мистецька школа Баухауз, і яке місце вона займає в історії сучасного дизайну?
19. Які наслідки мала перша світова війна для культури та мистецтва Європи?
20. Який внесок у розвиток дизайну зробили американські дизайнери під час всесвітньої депресії?
21. Що таке стрімлайн-стиль і як він пов'язаний з американським дизайном під час всесвітньої депресії?
22. Які характерні риси стилю Оліветті, і в чому його значення для італійського дизайну?
23. Яку роль відіграє Ульмська школа дизайну в сучасному дизайні та які принципи лежать в її основі?

24. Чим характеризується стиль Браун і які принципи лежать у його основі?
25. Які ключові риси стилю високих технологій є у дизайні Мемфіса?
26. Які технології та матеріали найчастіше використовуються у стилі високих технологій?
27. Які були причини та чинники, що впливають формування стилю високих технологій?
28. Яким є вплив стилю високих технологій на сучасний дизайн і культуру?
29. Які архітектори та дизайнери є ключовими фігурами у русі Мемфіс?
30. Які цілі мала Європа після першої світової війни у контексті розвитку дизайну?
31. Які характеристики визначають стиль АртДеко, та у чому його значення для історії дизайну?
32. Які фактори сприяли виникненню італійського економічного дива і як вони відбилися на стилі Оліветті?
33. Які ключові принципи лежать в основі ульмської школи дизайну і як вони впливають на сучасний дизайн?
34. Який внесок у сучасний дизайн зробила школа дизайну в Ульмі?
35. Чим відрізняється стиль Браун з інших сучасних дизайнерських напрямів?
36. Як вплив стилю Браун на сучасний дизайн і культуру?
37. Які аспекти стилю Браун найчастіше застосовують у сучасному дизайні?
38. Які характерні риси є в архітектурі та дизайні Мемфісу?
39. Які технології та матеріали найчастіше використовуються у стилі високих технологій?
40. Які були причини та чинники, що впливають формування стилю високих технологій?
41. Яким є вплив стилю високих технологій на сучасний дизайн і культуру?
42. Які архітектори та дизайнери є ключовими фігурами у русі Мемфіс?
43. Які цілі мала Європа після першої світової війни в контексті розвитку дизайну?
44. Які характеристики визначають стиль АртДеко і у чому його значення для історії дизайну?
45. Які фактори сприяли виникненню італійського економічного дива і як вони відбилися на стилі Оліветті?
46. Які ключові принципи лежать в основі ульмської школи дизайну та як вони впливають на сучасний дизайн?
47. Який внесок у сучасний дизайн зробила школа дизайну в Ульмі?
48. Чим відрізняється стиль Браун з інших сучасних дизайнерських напрямів?

49. Як вплив стилю Браун на сучасний дизайн і культуру?
50. Які аспекти стилю Браун найчастіше застосовують у сучасному дизайні?
51. Які характерні риси є в архітектурі та дизайні Мемфісу?
52. Які технології та матеріали найчастіше використовуються у стилі високих технологій?
53. Які були причини та чинники, що впливають формування стилю високих технологій?
54. Яким є вплив стилю високих технологій на сучасний дизайн та культуру?
55. Які архітектори та дизайнери є ключовими фігурами у русі Мемфіс?
56. Які цілі мала Європа після першої світової війни в контексті розвитку дизайну?
57. Які характеристики визначають стиль АртДеко, та у чому його значення для історії дизайну?
58. Які чинники сприяли виникненню італійського економічного дива і як вони відбилися на стилі Оліветті?
59. Які ключові принципи лежать в основі ульмської школи дизайну і як вони впливають на сучасний дизайн?
60. Який внесок у сучасний дизайн зробила школа дизайну в Ульмі?

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Модульна контрольна робота
З ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ДИЗАЙНУ»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 0202 Мистецтво

Київ - 2023

ВАРІАНТ 1

1. Які основні поняття та визначення використовуються в дизайні?

А) Композиція
Б) Пропорція
В) Колірна гама
Г) Фактура

2. Які різновиди дизайну ви знаєте?

А) Графічний
Б) Промисловий
В) Веб-дизайн
Г) Мода

3. Що таке стиль дизайну?

А) Це індивідуальний підхід до роботи
Б) Це характерні риси та особливості в оформленні
В) Це види техніки та матеріалів
Г) Це спеціалізовані програми для дизайнерів

4. Яке зародження дизайну як виду проектно-мистецької діяльності?

А) У Середні віки
Б) У XVIII столітті
В) У XIX столітті
Г) У XX столітті

5. Що сприяло формуванню машинної техніки?

А) Винахід парового двигуна
Б) Поява промислових машин
В) Розвиток комп'ютерних технологій
Г) Відкриття нових матеріалів

6. Що вважається передумовами створення машинної техніки?

А) Технічна революція
Б) Перші знаряддя праці людини
В) Ремісниче виробництво в середні віки
Г) Промислова революція у Європі

7. Які процеси були пов'язані із першою всесвітньою виставкою?

А) Промислове виробництво
Б) Наукові та технічні досягнення
В) Розвиток мистецтва
Г) Економічні перетворення

8. Які теорії дизайну виникали першими?
А) Функціоналізм
Б) Арт Нуво
В) Архітектурно-мистецька школа Баухауз
Г) Чиказька архітектурна школа

9. Який стильовий напрямок представляла група ДеСтиль?
А) Арт Нуво
Б) Функціоналізм
В) АртДеко
Г) Авангардизм

10. Які школи та рухи в Європі та Америці формували нову художню культуру у XX столітті?
А) Баухауз та АртДеко
Б) Арт Нуво та група ДеСтиль
В) Чиказька архітектурна школа та стримлайн
Г) Мемфіс та Ульмська школа дизайну

11. Що являло собою рух арт-деко?
А) Стиль декоративного мистецтва
Б) Реакція на класицизм
В) Мінімалізм в архітектурі
Г) Експресіонізм у живописі

12. Які течії у дизайні пов'язані з початком промислової революції?
А) Функціоналізм
Б) Арт-нуво
В) Чиказька архітектурна школа
Г) Стиль стрімлайн

13. Які чинники вплинули на формування стилю Оліветті?
А) Особисті переваги власника компанії
Б) Італійське економічне диво
В) Світова економічна депресія
Г) Розвиток комп'ютерних технологій

14. Що характеризує стиль браун у дизайні?
А) Використання природних матеріалів
Б) Переважання фарб коричневого відтінку
В) Абстрактні форми та геометрія

Г) Виразне використання кольору та текстури

15.Які ідеї стосуються концепції високих технологій у дизайні?
А) Мемфіс
Б) Ульмська школа дизайну
В) Стиль браун
Г) Стрімлайн

ВАРІАНТ 2

1. Які теми розглядає лекція на тему "Основні поняття та визначення"?

А) Види контрастів у дизайні
Б) Історія розвитку архітектури
В) Поняття кольору та його властивості
Г) Різновиди шрифтів

2. Які елементи розглядає лекція на тему "Різновиди дизайну"?

А) Технології обробки матеріалів
Б) Особливості оформлення інтер'єру
В) Способи організації простору
Г) Тенденції у створенні логотипів

3. Які чинники впливають формування стилю в дизайні?

А) Історичні, культурні та соціальні особливості
Б) Географічне становище країни
В) Індивідуальні переваги дизайнера
Г) Періоди дизайнерського модернізму

4. Які теми розглядає лекція на тему "Дизайн як вид проектно-мистецької діяльності. Зародження дизайну"?

А) Особливості дизайну в архітектурі
Б) Вплив дизайну на споживчу поведінку
В) Роль дизайну у промисловості
Г) Історичне коріння дизайнерської діяльності

5. Які процеси відбуваються в період промислової революції у Європі?

А) Інтенсивний розвиток ремісничого виробництва
Б) Збільшення чисельності населення
В) Впровадження машинної техніки у виробництво
Г) Розквіт селянських ремесел

6. Які події характеризують період промислової революції?

А) Виникнення перших всесвітніх виставок
Б) Поширення архітектурного модернізму
В) Зростання наукових досліджень у галузі дизайну
Г) Формування теорії дизайну

7. Які течії дизайну формувалися на початку XX століття Європі?

А) Арт-деко
Б) Функціоналізм
В) Стиль стрімлайн
Г) Арт нуво

8. Які характерні риси притаманні руху арт-деко?

А) Помірне використання декоративних елементів
Б) Експресивне застосування кольору та форми
В) Переважання геометричних фігур
Г) Прагнення мінімалізму

9. Які події вплинули на розвиток дизайну в США в період всесвітньої депресії?

А) Поява концепції стримлайну
Б) Посилення ролі масового виробництва
В) Виникнення руху абстракціонізму
Г) Встановлення стилю браун

10. Які теми розглядає лекція на тему "Перші теорії дизайну"?

А) Теорії кольору та світла
Б) Принципи композиції у дизайні
В) Формування теорії функціоналізму
Г) Вплив наукових відкриттів на дизайнерську практику

11. Які характеристики визначають стиль hi-tech в дизайні?

А) Простота форм та лаконічність
Б) Надмірне використання декоративних елементів
В) Переважна більшість органічних форм
Г) Відсутність технологічних інновацій

12. Яке значення має ульмська школа дизайну історія дизайнерської думки?

А) Формування стилю браун
Б) Пропаганда концепції функціоналізму
в)Розвиток ідей арт-деко
Г) Підтримка культурної різноманітності в дизайні

13. Які фактори зробили внесок у формування стилю оліветті?

А) Італійські традиції та культурна спадщина
Б) Вплив американської промисловості
В) Сучасні тенденції архітектурного модернізму
Г) Принципи функціонального мінімалізму

14. Які ідеї та концепції стали основою для створення Мемфіської групи у дизайні?

А) Ретро-стиль та стилізація
Б) Експерименти з кольором та формою

В) Принципи класицизму та романтизму
Г) Оптимізація виробничих процесів

15. Які тенденції відбивають стилі високих технологій у сучасному дизайні?

А) Багатошаровість та складність форми
Б) Помірне використання сучасних технологій
В) Переважання класичних матеріалів
Г) Орієнтація на традиційні стилі інтер'єру

ВАРІАНТ 3

1. Яка основна ідея стилю функціоналізму у дизайні?

А) Підкреслення естетичних якостей форми
Б) Задоволення функціональних потреб
В) Перевага художньої виразності
Г) Акцент на декоративних елементах

2. Які риси характеризують ранній американський функціоналізм у архітектурі?

А) Простота та мінімалізм форми
Б) Достаток декоративних елементів
В) Прагнення класицизму
Г) Орієнтація на античне мистецтво

3. Які події вплинули на розвиток дизайну в період технічної та промислової революції?

А) Друга світова війна та подальший розвиток технологій
Б) Релігійні війни та конфлікти в Європі
В) Поява абстракціонізму мистецтво
Г) Конфлікти у міжнародних відносинах

4. Чим характеризується епоха ремісничого створення у середні віки?

А) Достаток індивідуальних творчих ідей
Б) Розвиток масового виробництва товарів
В) Ручне виготовлення предметів побуту та мистецтва
Г) Відсутність професійних художніх шкіл

5. Які основні поняття та визначення використовуються в галузі дизайну?

А) Форма та зміст
Б) Функціональність та естетика
В) Традиція та інновація
Г) Експресія та абстракція

6. Що включає поняття «стиль в дизайні»?

А) Особисті переваги дизайнера
Б) Характерні особливості та риси, властиві певній епосі чи культурі
В) Експериментальні підходи до створення форми та змісту
Г) Актуальні тренди та модні напрямки в дизайні

7. Які події сприяли зародженню дизайну як окремої галузі проектно-мистецької діяльності?

А) Технічна та промислова революції
Б) Великі географічні відкриття

В) Розквіт ремісничого виробництва у Середні віки
Г) Винахід писемності

8. Які основні риси промислової революції у Європі?
А) Поява ручних інструментів
Б) Перехід від ручного до машинного виробництва
В) Зменшення виробництва та розповсюдження крафтових товарів
Г) Посилення торгівлі та розвиток банківської сфери

9. Яка роль науки та мистецтва у період промислової революції?
А) Наука грала незначну роль цьому періоді
Б) Мистецтво використовувалося як засіб пропаганди промислових технологій
В) Наукові відкриття стали основою розвитку нових технологій, а мистецтво – джерелом натхнення для дизайну
Г) Наука та мистецтво не взаємодіяли в цей період

10.Що є першими всесвітніми виставками?
А) Показ нових досягнень у галузі промисловості та культури різних країн
Б) Масові культурні заходи, організовані у різних країнах світу
В) Фестивалі національних традицій та звичаїв
Г) Екологічні акції з охорони навколишнього середовища

11.Які основні ідеї привнесла архітектурно-мистецька школа Баухауз?
А) Основні засади класичного мистецтва
Б) Функціональність, раціональність та універсальність дизайну
В) Акцент на декоративних елементах та прикрасах
Г) Дотримання консервативних правил та стандартів

12.Які напрями мистецького авангарду представлені групою «ДеСтиль»?
А) Функціоналізм та експресіонізм
Б) Кубізм та неокласицизм
В) Сюрреалізм та автоматизм
Г) Абстракціонізм та конструктивізм

13.Які риси характеризують стиль Оліветті?
А) Мінімалізм та витонченість форм
Б) Експериментальність та експресивність
В) Функціональність та універсальність
Г) Багатство декоративних елементів та візерунків

14.Які основні ідеї стали основою нового дизайну високих технологій (стиль Хай-тек)?
А) Достаток прикрас та декоративних елементів
Б) Простота форм та суворість ліній

В) Акцент на класичних мистецьких традиціях
Г) Використання архаїчних технологій та матеріалів

15.Які риси характеризують стиль Брауна?
А) Яскраві та контрастні кольори
Б) Ергономічні форми та плавні лінії
В) Складні орнаменти та візерунки
Г) Геометрична симетрія та асиметрія

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ МИСТЕЦТВ

Конспект лекцій
З ДИСЦИПЛІНИ
«Історія дизайну»

Спеціальність: 022 “Дизайн”
Напрям: 0202 Мистецтво

Київ - 2024

ТЕМА 1

Основні поняття і визначення. Різновиди дизайну. Стиль в дизайні.

Поняття про дизайн

Термін «дизайн» у повсякденному житті трапляється доволі часто.

Дизайн (англ. design – задум, план, проект, ескіз, композиція) – це процес художнього і технічного проектування виробів або їхніх комплексів.

Об'єктом дизайну може бути довільний об'єкт, з яким людина зустрічається у повсякденному житті.

Залежно від об'єктів, для яких розробляється дизайн, виділяють кілька його напрямків. Серед них комп'ютерний дизайн – об'єктами якого є веб-сайти (веб-дизайн), прикладні комп'ютерні програми, комп'ютерні ігри, електронні документи (текстові документи, презентації, ділова графіка тощо), цифрова фотографія тощо;

У процесі розробки дизайну об'єкта, виділяють кілька етапів:

1. Початковий етап, у ході якого визначається призначення об'єкта, вивчаються раніше створені аналогічні проекти, розробляються загальні підходи до дизайну даного об'єкта.
2. Етап створення дизайну об'єкта, у ході якого, крім виконання робіт зі створення дизайну, проводиться його тестування та виправлення помилок.
3. Етап застосування, у ході якого аналізується ефективність розробленого дизайну і за потреби вносяться корективи.
4. Основні принципи дизайну

Незважаючи на те, що дизайн – це творчий процес і, як більшість інших творчих процесів, сильно залежить від індивідуальності автора, його таланту, усе ж таки він базується на ряді принципів, дотримання яких дає змогу створювати якісні продукти. Для успішної реалізації завдань дизайну необхідно дотримуватися законів композиції, колористики та ергономіки:

Композиція – наука про узгодження складових об'єкта для надання йому зовнішньої привабливості та функціональності, а також і результат такого узгодження;

Колористика – наука про колір, його властивості, особливості сприйняття кольорів людьми різних вікових і соціальних категорій тощо;

Ергономіка – наука про ефективність використання людиною пристроїв, засобів, інструментів на основі врахування особливостей побудови та функціонування людського організму.

Різновиди дизайну:

- **художній дизайн** — створення речового світу суто з погляду естетики сприйняття (зовнішні прояви форми);
- **технічну естетику** — науку про дизайн, яка враховує всі аспекти, перш за все, конструктивність, функціональність, комфортність експлуатації виробу тощо.

Також дизайн поділяється на три основні види: промисловий, графічний, дизайн середовища. Окремо виділяють таке явище, як арт-дизайн.

Промисловий дизайн — художньо-проектна діяльність, спрямована на розробку промислових виробів з високими споживчими якостями. Ця діяльність охоплює проектування найрізноманітніших предметів та їхніх комплексів для подальшого виготовлення промисловим способом.

Графічний дизайн — художньо-проектна діяльність, основним засобом якої є графіка.

Дизайн середовища — проектування об’єктів предметно-просторового та соціокультурного оточення з метою створення гармонійної взаємодії людини з природою.

Арт-дизайн — найбільш витончений вияв розвитку сучасного дизайну. Для нього притаманні дизайнерські рішення, в яких головне — художня складова, заснована на принципах високого мистецтва.

Топіарі — мистецтво фігурно підстригати кущі, дерева і рослини. Різновид ландшафтного дизайну

Стиль в дизайні - це сукупність характерних рис, які відрізняють один дизайн від іншого. Він виражається через візуальні елементи, такі як:

Форма: загальна форма об'єкта, будь то геометрична, органічна або абстрактна.
Лінія: товщина, напрямок і кривизна ліній, що використовуються в дизайні.
Колір: палітра кольорів, що використовуються, і те, як вони поєднуються один з одним.
Текстура: візуальні та тактильні якості поверхні об'єкта.
Типографія: шрифт, розмір шрифту і інтервал між буквами.
Композиція: розміщення елементів дизайну на сторінці або в просторі.
Стиль може бути функціональним, естетичним або емоційним.

1. Функціональний стиль підкреслює зручність та практичність.
2. Естетичний стиль зосереджується на красі та візуальній привабливості.
3. Емоційний стиль прагне викликати певні емоції у глядача.
4. Стиль може бути історичним або сучасним.

Історичні стилі виникли в певний історичний період, наприклад, бароко, класицизм, модерн.
Сучасні стилі актуальні на даний момент, наприклад, мінімалізм, скандинавський стиль, лофт.

Стиль може бути унікальним або повторюваним.

Унікальний стиль розроблений для конкретного об'єкта або проєкту.
Повторюваний стиль використовується в багатьох об'єктах або проєктах.
Важливо знати, що стиль не існує в вакуумі. Він завжди пов'язаний з контекстом, в якому використовується. Наприклад, стиль веб-сайту буде відрізнятися від стилю друкованого журналу.

Вибір стилю дизайну залежить від багатьох факторів:

1. Мета дизайну: Що ви хочете досягти своїм дизайном?
2. Цільова аудиторія: Хто буде використовувати ваш дизайн?
3. Бюджет: Скільки ви можете витратити на дизайн?
4. Власний смак: Який стиль вам подобається?

Не існує "правильного" і "неправильного" стилю в дизайні. Найголовніше, щоб стиль був чітким, послідовним і відповідав вашим цілям.

ТЕМА 2

Дизайн як вид проектно-художньої діяльності. Зародження дизайну.

Дизайн як проектна культура

В умовах сучасної цивілізації важливого значення набуває дизайн — найрозвинутіша та усвідомлена галузь людської діяльності за законами краси поза мистецтвом

Дизайн у вузькому, спеціальному значенні терміна — це проектна художньо-творча діяльність, що направлена на розробку елементів предметно-просторового середовища людської життєдіяльності, які виготовлені індустріально, з високими споживчими властивостями й естетичними якостями.

Позначка дизайну — у цьому вузькому смислі — формування гармонійного середовища житлової, виробничої і соціально-культурної сфер. Об'єкти дизайну — промислові вироби (виробниче обладнання, побутова техніка, меблі, посуд, одяг тощо); елементи і системи міського, виробничого і житлового середовища; візуальна інформація; функціонально-споживчі комплекси і т. ін. Відповідно розрізняють окремі види дизайну: дизайн промислових виробів, дизайн середовища, графічний дизайн, дизайн соціально-культурної сфери і т. ін.

Сучасні принципи дизайну — поєднання в цілісній структурі і гармонійній формі всіх суспільно необхідних якостей об'єкта, що проектується. Основними робочими категоріями дизайнерського проектування є образ, функція, морфологія, технологічна форма, естетична цінність. Здійснення ідеї створення цілісного об'єкта потребує глибокого знання основних законів і тенденцій розвитку економіки, виробництва, споживання, а також розуміння духовних потреб суспільства. Тому дизайн базується на наукових основах моделювання об'єкта, поєднує наукові принципи з художніми в проектному образі і знаходить застосування в інших галузях суспільної діяльності — це так званий соціальний дизайн.

Теоретичною базою сучасного дизайну є технічна естетика — наукова дисципліна, яка комплексно вивчає соціальні, естетичні, функціональні, ергономічні і технічні аспекти формування предметно-просторового середовища і складає науково-методичні основи дизайну. Виникнення дизайну пов'язано з розвитком промисловості наприкінці XIX ст., коли вузька спеціалізація виробництва призвела до руйнування універсальності творчих сил людини та, як наслідок, до втрати естетичної цінності предметів, які вироблялися промисловим способом. У 1851 р. у Лондоні відбулася промислова виставка, враження від якої висловив один з її відвідувачів: «Незважаючи на розвиток науки і техніки, успіхи цивілізації у художній справі поступаються досягненням минулих сторіч.

Уже з перших кроків становлення дизайн претендував на щонайширший спектр об'єктів проектування. «Від софи до місь-кого середовища»,— так окреслювали коло своєї професійної діяльності дизайнери на початку XX століття, «від голки до лі-така»,— у 60-х роках XX століття. Від самого початку класифі-каційною ознакою, за якою поділяли дизайнерську діяльність, були матеріали, що з ними працював дизайнер. Кожний із цих матеріалів мав свою специфіку, вимагав особливих знань у галу-зі конструювання й технології виробництва. У перших школах дизайну 20-х років XX століття поділ студентів проводили за та-кими напрямками: столярна справа, гончарне ремесло, метало-обробка, ткацтво, графіка (поліграфія).

Дизайн як професія існує близько 100 років. Відлік історії дизайну найчастіше ведуть із відомого руху «За зв'язок мистецтв і ремесел» в Англії кінця XIX століття, лідером якого був худож-ник і теоретик у галузі предметної творчості **Вільям Морріс**. Саме тоді були сформульовані основні положення теорії й творчі принци-пи дизайну, що надалі вплинули на школи та напрямки дизайну.

Існує також точка зору, згідно з якою виникнення дизайну від-носять до періоду всесвітньої кризи 1929 року. Його описують, насамперед, як американський феномен. Справді, аж до кризи 1929 року дизайн залишався суто локальним явищем, не справ-ляючи помітного впливу на промислове виробництво. І тільки з початком кризи американський дизайн стає реальною комер-ційною силою, набуваючи поступово в повному сенсі цього слова масового характеру, виникає професійна «індустрія дизайну». Сьо-годні важко уявити яку-небудь сферу людської діяльності, де б не працював дизайнер. Сформувавшись у професійному середовищі архітекторів і художників, дизайн у процесі розвитку не тільки перетворився на самостійний вид проектно-художньої діяльності, а й сам почав активно впливати на художню форму, усе більше й більше розширюючи свої професійні сфери.

Для нас уже стали звичними такі поняття, як індустріаль-ний дизайн (дизайн знарядь праці та механізмів, предметів по-буту — посуду, побутової, ауді- й телетехніки, меблів, іграшок тощо), дизайн одягу й зачіски, дизайн інтер'єрів, графічний дизайн (оформлення книг, рекламно-інформаційних проспектів, буклетів, плакатів, упаковок, етикеток, торговельних марок, фірмових зна-ків, заставок і рекламних роликів на телебаченні), ландшафтний дизайн, фотодизайн і фітодизайн, веб-дизайн.

ТЕМА 3

Технічна революція. Ремісниче виробництво в середні століття. Передумови створення машинної техніки.

Науково-технічна революція (НТР) - це значний прорив у розвитку науки, технологій та промисловості, який відбувся в кінці XIX - початку XX ст. НТР відзначилася великим розширенням обсягів виробництва та підвищенням продуктивності праці, що стало можливим завдяки впровадженню нових технологій та механізмів у виробництво. НТР в кінці XIX - початку XX ст. супроводжувалася значними технічними та науковими відкриттями, що прискорили розвиток індустрії та виробництва. Цей період характеризувався великим розширенням обсягів виробництва та підвищенням продуктивності праці, що стало можливим завдяки впровадженню нових технологій та механізмів у виробництво.

Вплив НТР на моду в кінці XIX - початку XX ст. був дуже великий. З одного боку, науково-технічні нововведення дозволили створювати нові матеріали та тканини, які стали основою для нових модних тенденцій. В 1892 р. французький хімік Моріс Персіньє винайшов штучну шовкову тканину, яка названа його іменем - персінь. Цей матеріал став дуже популярним у моді, оскільки був набагато дешевшим та легшим в обробці, ніж природний шовк. З часом, з'явилися й інші синтетичні матеріали, такі як нейлон, віскоза та поліестер, які стали широко використовуватися в модному дизайні.

З іншого боку, НТР сприяла розвитку промисловості, що забезпечило збільшення виробництва одягу та його доступність для більш широкої аудиторії. Наприклад, у 1900 році на території США вже було 60 000 фабрик з виробництва одягу, а в 1914 році виробництво одягу в США перевищило вартість виробництва зброї.1853 р.1818 р.1908 р.1912 р.

Ці зміни в моді привели до того, що на початку XX століття почалося новий етап у розвитку моди, що називається модерн. Він характеризується відмовою від складних візерунків та використанням простих ліній, які надають виробам елегантність та грацію.

Ріштанська кераміка: багата історія та витончений дизайн

Ріштанська кераміка - це не просто посуд, це справжнє мистецтво, що сягає корінням у глибину століть. Витончені форми, багатство орнаментів, висока якість виготовлення - все це робить ріштанську кераміку унікальною і неповторною.

Історія ріштанської кераміки налічує не одне тисячоліття. Її розквіт припав на 19 століття, коли Ріштан став одним з найважливіших центрів кераміки в Середній Азії.

Ріштанські майстри славилися своїм умінням виготовляти різноманітний посуд, розписаний глазур'ю. Найвідомішими типами ріштанської кераміки є чинні (біло-блакитний посуд) і ложуварі (білий посуд з прозорою глазур'ю).

Ріштанська кераміка здобула високу оцінку не лише в Узбекистані, але й далеко за його межами. Її експортували по всьому світу, де вона користувалася великою популярністю.

Секрет ріштанської кераміки полягає в поєднанні традиційних методів виготовлення з сучасними технологіями. Для розпису використовуються натуральні барвники, а кожен елемент орнаменту має своє значення.

Сьогодні ріштанська кераміка є важливою частиною культурної спадщини Узбекистану. Вона продовжує розвиватися і радувати людей своїми витонченими формами, багатством кольорів і неповторним дизайном.

Історія плетіння та ткацтва:

Плетіння та ткацтво - це два найдавніших ремесла, які виникли ще в часи палеоліту. Їх розвиток йшов рука об руку з розвитком людства, адже завдяки цим

ремеслам люди отримували одяг, захист від негоди, предмети побуту та естетичне задоволення.

Плетіння:

Археологічні знахідки свідчать, що вже 20 000 років тому люди плели кошики, сумки, огорожі та інші корисні речі з лози, гілок та трави.

З часом з'явилися нові матеріали, такі як шерсть, льон і бавовна. Це дало можливість плести одяг, килими та інші текстильні вироби. Плетені речі стали не лише практичними, але й красивими.

Існує багато різних технік плетіння, кожна з яких має свої особливості. Найпростіші техніки - це плетіння "косичкою" і "в шаховому порядку". Більш складні техніки дозволяють створювати складні візерунки та орнаменти.

Сьогодні плетіння використовується як для виготовлення практичних речей (кошики, сумки, меблі), так і для створення декоративних виробів (панно, килимки, іграшки).

Ткацтво:

Ткацтво виникло з плетіння, але використовує більш складні техніки. Перші ткацькі верстати з'явилися близько 10 000 років тому.

Верстати: Спочатку використовувалися вертикальні ткацькі верстати. Потім з'явилися горизонтальні верстати, які дозволили ткати більш широкі полотна.

Для ткацтва використовується пряжа з різних матеріалів: шерсть, льон, бавовна, шовк.

Існує багато різних технік ткацтва, кожна з яких має свої особливості. Найпростіші техніки - це полотняне та саржеве переплетення. Більш складні техніки дозволяють створювати складні візерунки та орнаменти.

Застосування: Ткацтво використовується для виготовлення одягу, килимів, гобеленів, скатертин, рушників та інших текстильних виробів.

Використання плетених та тканих виробів дозволило людям жити в більш комфортних умовах, одягатися та прикрашати свої домівки.

Розвиток ткацтва призвело до виникнення нових ремесел, таких як кравецьке та килимарство.

Плетіння та ткацтво залишаються популярними ремеслами.

Існують численні майстер-класи та онлайн-ресурси, де можна навчитися плести та ткати.

Плетені та ткані вироби ручної роботи цінуються за свою красу, унікальність та практичність.

Окрім вищезазначеного, ось декілька цікавих фактів про плетіння та ткацтво:

Найстаріша відома тканина - це лляна тканина, знайдена в печері Шанидар в Іраку, вік якої становить близько 8 000 років.

Найдовший килим у світі - це килим "Довгань", виготовлений в Україні в 1990 році. Його довжина становить 600 метрів.

У деяких культурах плетіння та ткацтво вважаються священними ремеслами.

Плетіння та ткацтво - це чудовий спосіб розслабитися, зняти стрес і розвинути творчі здібності.

ТЕМА 4

Промислова революція в Європі. Наука і мистецтво. Перші всесвітні промислові виставки.

Європа пересіла з кінного диліжанса в “Східний експрес”, з парусника на пароплав і на кінець сторіччя підійшла до того, щоб літати в повітрі і плавати під водою. Телеграф зв'язав європейські країни і США з найвіддаленішими куточками планети. Наука проникла углиб речовини і в таємницю еволюції живої матерії. То був вік науково-технічного перевороту і бурхливих соціальних потрясінь, але разом з тим - найбільших гуманістичних і естетичних завоювань та утопічних помилок розуму.

Мінявся сам вигляд світу. Величні собори, розкішні палацові резиденції, більш скромні “дворянські гнізда”, невеликі поселення ремісників перетворилися в прекрасні, але все ж пам'ятники феодальної епохи, що назавжди пішла в минуле. Носіями нового стали великі промислові міста з їх заводами і фабриками, залізничними вокзалами і лініями метро, особняками багатіїв і нетрищами, доходними будинками і будиночками бідняків, публічними бібліотеками, музеями і комерційними видовищними закладами - театрами, танцзалами, концертними естрадами.

Рівень досягнень і їх роль в сучасній системі цінностей відображає вже той факт, що при характеристиці XIX ст. часто використовують термін “класичний”: це вік класичного капіталізму (вільної конкуренції), класичної філософії, класичного природознавства, класичної літератури і музики...

Хронологічні межі культурного феномена XIX ст. ширші, ніж календарні. Початок новим культурним процесам поклала Французька революція 1789-1793 рр. Що ж до завершення епохи, то рубежем став початок Першої світової війни в 1914 р.

Ідеї свободи, рівності і братерства, проголошені якобінцями, створили сприятливу атмосферу для боротьби за демократичні перетворення у всьому світі. Минуле сторіччя стало часом буржуазних революцій. В одній Франції їх було декілька: в 1830, 1848, 1870 рр. У 1848 -1849 рр. революціями була охоплена вся Європа. Їх головний результат - становлення буржуазної демократії в більшості європейських країн. Гострота соціальних протиріч, напруження політичних пристрастей було пов'язане не тільки з протиборством буржуазії і дворянства, але і з боротьбою пролетаріату проти буржуазії. Паризька комуна 1871 р. стала першою пролетарською революцією.

Утвердження буржуазних відносин у найбільших країнах, схожість соціально-економічного і суспільно-політичного ладу, складання світового ринку, активні ділові, дипломатичні, революційні, культурні зв'язки, новий рівень засобів комунікації обумовлювали виникнення тенденції зближення культур.

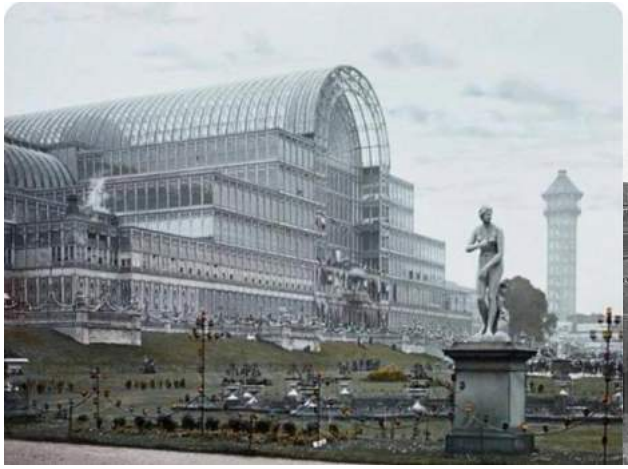
У той же час найістотнішим чинником, який суттєво вплинув на розвиток світової культури, став могутній національно-визвольний рух: боротьба проти нашестя Наполеона в Іспанії і Росії, проти гніту австрійських Габсбургів в Італії та Угорщині, проти османського ярма в Греції і Болгарії, проти російського царизму в Польщі і на Кавказі, об'єднання Німеччини. Дуже різний за складом і цілями у різних країнах цей рух веде до того, що вчені, письменники і художники звертаються у своїй творчості до історичного минулого і культурних традицій власних народів. Усвідомлення кожною нацією своєї значущості, розвиток почуття національної гідності визначав прагнення людей науки і мистецтва вийти на світовий рівень, іти в ногу з часом.

У загальній картині історії XIX ст. існують і взаємодіють тенденції розвитку національних культур і складання загальнолюдської, світової культури.

Перші всесвітні промислові виставки: вікно у світ інновацій

У 1851 році, в розпал промислової революції, Лондон став свідком знаменної події – першої всесвітньої промислової виставки. Ця грандіозна виставка, відома як "Велика виставка робіт промисловості всіх націй", згуртувала 28 країн світу, які представили свої найвидатніші винаходи та промислові продукти.

Кришталевий палац, збудований спеціально для виставки в Гайд-парку, став справжньою сенсацією. Його витончена конструкція з заліза та скла символізувала нову еру – еру інновацій та прогресу.

Протягом шести місяців виставка вражала відвідувачів своїм багатством експонатів. Від потужних парових машин і залізничних локомотивів до

витончених текстильних виробів і ювелірних шедеврів – всесвітня виставка стала вікном у світ безмежних можливостей.

Близько 6 мільйонів людей з усього світу завітали до Кришталевого палацу, щоб на власні очі побачити дива промислової революції. Виставка не лише стимулювала міжнародну торгівлю та співпрацю, але й мала значний вплив на розвиток дизайну, мистецтва, науки та техніки.

Перша всесвітня виставка стала початком нового етапу в історії людства. Її успіх надихнув інші країни на організацію подібних заходів, які згодом перетворилися на всесвітні виставки, що й досі демонструють світові досягнення людської цивілізації.

Важливі моменти:

Перша всесвітня промислова виставка відбулася в Лондоні в 1851 році.
Вона продемонструвала світові досягнення промислової революції.
Виставка мала велике значення для розвитку торгівлі, культури та науки.
Після першої виставки подібні заходи стали організовувати в інших країнах.
Детальніше про перші всесвітні виставки:

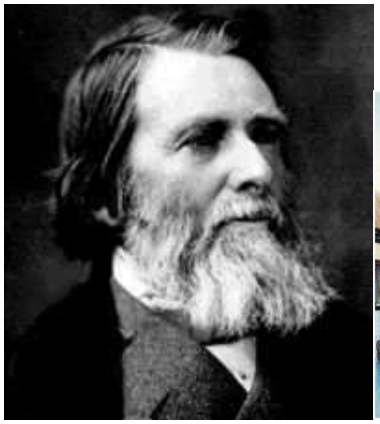
1855: Париж, Франція. Ця виставка продемонструвала значний прогрес у галузі машинобудування, текстилю та металургії.
1862: Лондон, Англія. Виставка зосередилася на досягненнях у галузі сільського господарства, освіти та мистецтва.
1867: Париж, Франція. Ця виставка відзначилась значним прогресом у галузі транспорту, зв'язку та будівництва.
1873: Відень, Австрія. Виставка продемонструвала досягнення в галузі науки, медицини та освіти.
1876: Філадельфія, США. Ця виставка відзначилась першою демонстрацією телефону та електричної лампочки.
Всесвітні виставки залишаються важливими подіями, які дають можливість країнам світу продемонструвати свої досягнення та стимулювати міжнародне співробітництво.

ТЕМА 5

Перші теорії дизайну.

Розвиток індустріального виробництва побутових речей багато художників і теоретики мистецтва сприйняли як пряму загрозу доброму смаку. Занепад художньої якості масової індустріальної продукції в порівнянні з ремісничими зразками хвилювало багатьох фахівців, які займалися проблемами мистецтва і промисловості. Протест проти фабричного виготовлення меблів, посуду, кераміки, декоративних тканин, традиційно входили до цього часу сферу декоративно-прикладного мистецтва, виник спочатку в Англії - найбільш розвиненою на той момент індустріальної країні.

Цей протест висловився, перш за все, в теоретичних роботах англійського філософа і теоретика мистецтва Джона Раскіна (1819-1900). Він був всебічно обдарованою особистістю: талановитим художником-графіком, поетом і яскравим публіцистом, що забезпечувало йому і його ідеям надзвичайну популярність.

У Раскіна, що належав до покоління пізніх англійських романтиків, протиріччя між технікою і мистецтвом вирішувалося шляхом повного заперечення техніки і машинного виробництва, що надавало його теорії реакційно-утопічну забарвлення. Він пристрасно любив ранню готику і боровся за відродження ремесел в тому самому вигляді, в якому вони існували в епоху Середньовіччя, коли кожен художник одночасно був ремісником і до найпростішої речі домашнього вжитку ставився з найсерйознішим увагою. Він з презирством вказував на елементи Занепаду в мистецтві XIX ст., Який звертався раз у раз до наслідування великим творінням минулого і втрачав здатність щиро висловлювати дух сучасної епохи.

Рескин ненавидів машину за те, що вона руйнувала красу і радість, возникавшую при створенні речі руками людини. Він відчував відразу до машинної продукції і особливо до таких вихваляти до небес чудесам зі скла і заліза, як залізничні вокзали і «Кришталевий палац» в Лондоні. Будучи послідовним, свої власні твори Рескин друкував в сільській місцевості, в друкарні, що стояла посеред саду. Це узгоджувалося з його ідеалами ремісництва і поглядами на умови праці. Він навіть розсилав свої книги диліжансом, не довіряючи їх поїзду, щоб вони не забруднилися сажею при перевезенні. Це здорожувало книги, проте вони розходилися в сотнях тисяч примірників.

Лекції Раскіна також користувалися великим успіхом і надавали па сучасників величезний вплив. Зараз багато його ідеї можуть здатися наївними, але безсумнівна заслуга Раскіна полягає в тому, що він першим звернувся до питань промислового мистецтва. До нього мистецтвознавство, як правило, займалося лише «витонченими мистецтвами» - музикою, поезією, живописом. Рескин же вважав мистецтво побутової речі свого роду основним в ієрархії мистецтв, так як, пояснював він, спочатку з'являються одяг, начиння, меблі, а вже потім картини і статуї. Таким чином, Рескин привертав увагу громадськості до мистецтва побутової речі. У своїх виступах він гостро ставив питання про художню якість сучасних йому творів промислового і побутового мистецтва і піддавав різкій критиці панували смаки вікторіанської епохи, закликав митців звернутися до природи, перейматися її духом і вивчати природні форми, якщо вони хочуть бути щирими в своїй творчості.

В естетиці Раскіна була прогресивна думка, що відрізняє його концепцію від інших естетичних теорій того часу, - твердження органічних зв'язків між красою і користю: Рескин визначає красу храму відповідно його користь як притулку від негоди, красу кубка - пропорційно його корисності як судини для пиття і т . д. і хоча всім своїм єством він протестував проти машини і машинної продукції в ім'я збереження рукотворної краси людських творінь, естетика Раскіна була тим першою цеглинкою, з якого почала складатися естетика машинної продукції.

У своїх лекціях Рескин висловлював ідеї, які не втратили актуальності і в наші дні. Він, зокрема, попереджав: «Якщо в ревнивом суперництві з сусідніми країнами або іншими виробниками ви будете намагатися привернути увагу незвичайністю, нововведеннями і мішурою прикрашення, прагнучи перетворити кожен виріб в рекламу, і не гребувати стягнути ідею у свого більш успішного сусіда, хитромудро наслідуючи йому, а іноді і в чомусь перевершуючи його, - ви

ніколи не дізнаєтеся, що таке хороший дизайн. Навіть і не думайте про це про це ».

Рескин помер в 1900 р, на вісімдесят першому році життя, переживши, на жаль для себе, свою славу, бо молоде покоління вважало його погляди безнадійно застарілими. Але він зумів посіяти насіння нової віри. Цілісність мистецтв затверджувалася по всій Європі. Найважливішим доказом цього була діяльність Вільяма Морріса, полум'яного послідовника Раскіна, який, здійснивши на практиці ідеї вчителя, проклав шлях до відродження ремесел у всіх європейських країнах.

Також були популярні у тому часі:

Крістофер Дрессер (1834-1904):

- Англійський дизайнер, теоретик дизайну та орнаментики.
- Відомий своїми роботами в стилі модерн, які відрізнялися витонченістю, елегантністю та використанням природних мотивів.
- Автор книг з теорії дизайну, орнаментики та естетики.
- Вважається одним з найвпливовіших дизайнерів 19 століття.

Петер Беренс (1868-1940):

- Німецький архітектор, дизайнер та художник.
- Один з основоположників стилю модерн в Німеччині.
- Відомий своїми проектами меблів, ювелірних виробів, будівель та графічного дизайну.
- Його роботи відрізнялися функціональністю, геометричністю та мінімалізмом.

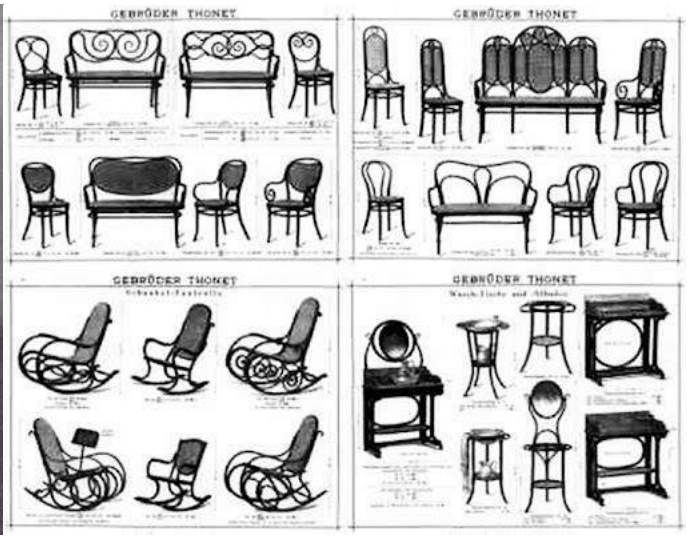

Міхаель Тонет (1796-1871):

- Німецький меблевий майстер, винахідник.
- Відомий своїми вигнутими дерев'яними меблями, виготовленими за допомогою парової технології.
- Його найвідомішим твором є стілець № 14, який досі масово виробляється.
- Тонет вважається одним з найвпливовіших меблевих дизайнерів в історії.

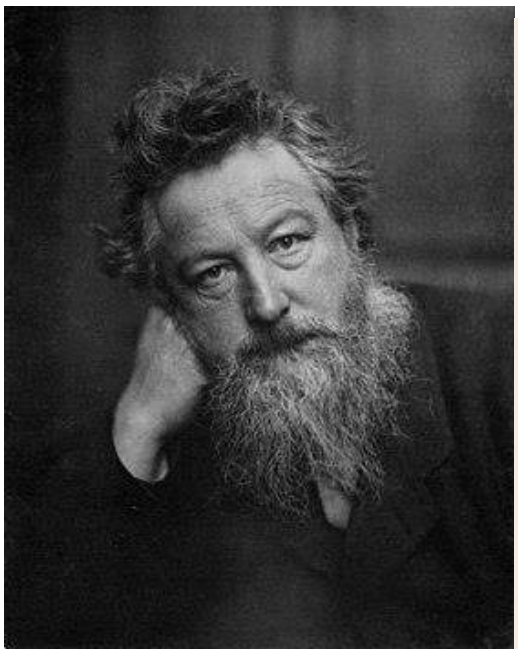

Вільям Морріс (1834-1896):

- Англійський художник, дизайнер, письменник та соціаліст.
- Один з основоположників руху мистецтв та ремесел.
- Відомий своїми роботами з текстилю, шпалер, меблів та вітражів.

- Його роботи відрізнялися простотою, витонченістю та використанням традиційних ремесел.
- Морріс вважається одним з найвпливовіших дизайнерів 19 століття.

ТЕМА 6

Арт Нуво, динаміка стильових напрямків.

Ар-нувó (Ар Нуво; фр. L’Art Nouveau - «нове мистецтво») - стиль в архітектурі, декоративно-прикладному мистецтві, живописі та скульптурі (1890–1910). У різних країнах він мав свої особливості та власну назву: в Австрії - Сецесіон, у Німеччині - югендстиль, у Франції та Бельгії- Ар-нуво, в Італії - стиль Ліберті, в Америці - стиль Тіффані,, в Україні існували два варіанти - стиль модерн український і Сецесіон. Всі вони мали національну специфіку.

Термін «Ар Нуво» виник випадково: таку назву мала майстерня-магазин у м. Парижі, заснована у 1895 С. Бінгом (1838–1905; Німеччина — Франція), яка стала виробляти речі у новому стилі. Там працювали: над ювелірними прикрасами — Е. Колонна (1862–1948), над дизайном меблів — Ж. де Фер (1868–1943) та Е. Гайяр (1862–1933), над дизайном текстилю, рам для дзеркал і ламп — Р. Ж. Лалік (1860–1945) та ін.

Найвідомішим представником стилю Ар-нуво в м. Парижі був Е. Гімар (1867–1942), який створив у м. Парижі особняк Кастель Беранже, а в галузі промислового дизайну — керамічну плитку, віконні та дверні ручки, камінні дошки, що випускали великими партіями. У 1890-ті Гімар розробив дизайн інтер’єрів паризького метрополітену і оформив входи станцій. Серед стандартних елементів — металічні секції перил, вивіски, світильники у вигляді

листків горіху, дошки для рекламних оголошень, стінні панелі, пізнавальні знаки метро, які виготовлялися фабричним способом і збиралися у різних варіаціях на кожній станції, хоча окремі великі станції мали унікальний дизайн. Входи станцій прикрашалися чавунними гратами з орнаментом зі стилізованих орхідей і мали вигляд «під старовину» завдяки синьо-зеленуватому відтінку.

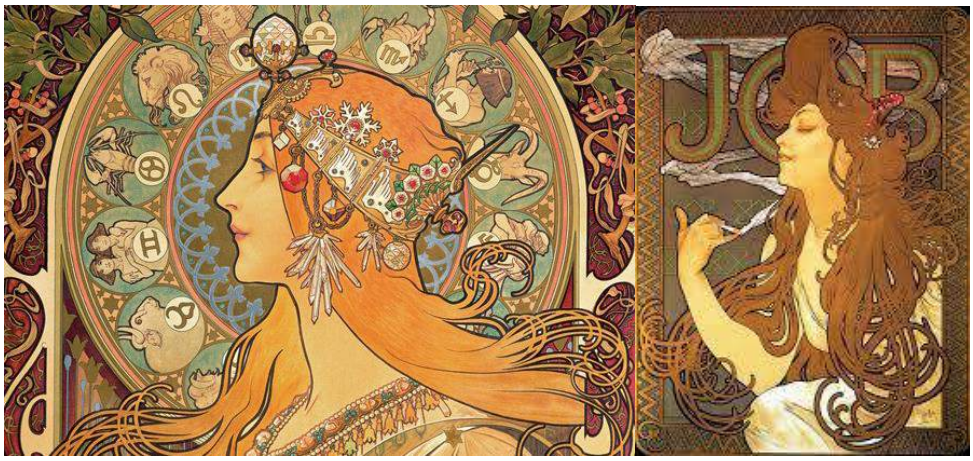
Другим, після м. Парижа, центром Ар-нуво стала Нансі школа, дизайнери якої розробляли складні орнаментальні форми: Е. Галі (1846–1904) створював речі зі скла; Л. Можараль (1859–1926) працював із меблями, використовуючи різьблення, інкрустацію, золочену бронзу, мідь; Е. Валлен (1856–1922), брати О. Даум (1853–1909) та А. Даум (1864–1930) працювали з інтер'єрами. Вони створили найрізноманітніші, оригінальні, хоча й перевантажені декоративністю зразки дизайну.

Інтер'єр в стилі Ар-нуво гармонійно поєднував різні матеріали: метал і камінь, дерево і скло, шпалери різної текстури й розпис, вітраж і дзеркала та різні засоби декорування. Деталі інтер'єрів імітували природне середовище, квіткові мотиви, м'які хвилясті лінії, локальне освітлення. Переважали коричневий, теплі відтінки зеленого, сріблясто-ліловий, рожевий, блакитний кольори.

Стиль Ар-нуво з такими характерними ознаками як культ лінії, рослинний мотив орнаменту, чітка композиція зі складною символікою сформувався спочатку в Бельгії в архітекторів і дизайнерів інтер'єрів В. Орта [особняк Тасселя (1892), особняк Етвелді в м. Брюселі (1895)] і В. де Вельде (1863–1957), власний дім якого (1894) — приклад стилістичної синкретичності (див. Синкретизм) Ар-

нуво. Вони першими використали в інтер’єрах тонкі колони із металу, електрику в освітлювальних пристроях, що тоді було новиною, великі вікна. В. де Вельде працював не тільки в м. Брюсселі, а й ум. Парижі (в майстерні С. Бінга) та м. Веймарі, де в 1904–1911 збудував Художню школу, що в подальшому суттєво вплинула на Баухауз.

ТЕМА 7

Ранній американський функціоналізм. Чиказька архітектурна школа.

Арт Нуво.Новий стиль виник на рубежі XIX - XX ст. майже одночасно в багатьох європейських країнах. Можна вважати національною рисою стало звільнення від надлишків декору, повернення до функціональності, звернення до національних традицій. Але, на відміну від еклектичного історизму з його вульгарною "всеядністю" по відношенню до спадщини минулого, це були продумані естетичні критерії та створення абсолютно нових форм, підпорядкування єдиному формообразующему початку. Ретроспективізму в новому стилі поєднувався з новаторською ідеєю. Для нового стилю характерна наявність трьох складових: декоративних, хвилястих ліній; певної тематики; підкресленою цілісності задуму. Стилістичної особливістю стала відмова від прямих ліній і кутів на користь більш природного плавного руху вигнутих ліній. Фірмовим знаком лінії Арт Нуво стала знаменита вишивка Германа Обріста "Удар бича на портьє 1895 року.

Іншою особливістю нового стилю стало прагнення архітекторів і художників до створення єдиного архітектурно-художнього ансамблю, в якому всі елементи, починаючи від оздоблення інтер'єрів і закінчуючи меблями і навіть наборами канцелярських предметів і посуд були б пов'язані в єдине художнє ціле. Живопису, скульптурним формам майстра модерну приділили особливу увагу. Вони відігравали активну роль у загальній композиції художнього твору: виглядали об'ємно, контрастно виділяючись на площині стіни, як би "виростаючи з неї". При цьому вони не руйнували її цілісності і загальної тектоніки інтер'єру. Принцип художнього єдності всіх елементів предметно-просторового середовища надавав кожному проекту разючу цілісність і художню завершеність.

Чиказька архітектурна школа. Використовуючи будівельну техніку, вже апробовану на промислових пакгауз, архітектори Чиказької школи спробували замінити несучі стіни металевою конструкцією. Нововведення мало успіх і дуже скоро набуло поширення Чиказької школи. В Чиказької школі були розроблені

нові принципи побудови багатоповерхових конторських будівель з використанням легкого і міцного сталевого каркаса і великих засклених площин. Така архітектура створювалася в тісному співробітництві з інженерами і була в першу чергу індустріальним строительством. Висунуті П. Беренсом ідеї знайшли своє продовження розвиток в післявоєнній німецькій естетиці, роботах Баухауза, відомих архітекторів - учнів П. Беренса: Вальтера Гропіуса, Людвіга Міс ван дер Рое, Ле Корбюзьє.

виникнення дизайну як особливого виду проектно-художньої діяльності відносять до кінця XIX ст., пов'язуючи його поява з промисловою революцією - повсюдним розвитком масового машинного виробництва і виникли внаслідок цього поділом праці. В умовах індустріального виробництва, товарного наповнення ринку увагу виробників все більше зверталося на привабливість і різноманітність зовнішнього вигляду виробів, а також на споживчі якості продукції, зручність її експлуатації. В результаті виникла необхідність в особливому фахівця, здатного не тільки створювати привабливий зовнішній вигляд, що відповідає віянням моди і запитам споживача, форму виробу, але і добре розбиратися в конструюванні і технології машинного виробництва. Тільки в умовах рішення комплексних інженерно-технічних, художніх питань можливо, як показала практика, створювати конкурентоспроможну продукцію.

Вся історія індустріального дизайну тісно пов'язана з історією розвитку техніки. Такі винаходи, як паровий котел, двигун внутрішнього згоряння, електромотор, повітроплавання створили не тільки нові області в машинобудуванні, а й стали історичними етапами в розвитку дизайну.

XIX століття було століттям приголомшуючого прогресу. Одне технічне диво приходило на зміну іншому; століття, що почався диліжансами і гусячим пером, закінчувався автомобілем і друкарською машинкою. За телеграфом пішов телефон, потім заробив «бездротовий телеграф» - радіо. Люди придумали спосіб робити точні зображення з натури, обходячись без художника, записувати і зберігати на століття людський голос, зробили перші спроби злетіти на апараті, важчому за повітря, винайшли рухому фотографію - кіно.

Праця ремісника, процес створення форми предмета безпосередньо був пов'язаний з його виготовленням. З приходом століття індустріалізації стали створюватися прототипи виробів в формі креслень, моделей і дослідних зразків, які потім проводилися в численних тиражах за допомогою машин вже іншими людьми. Таким чином на рубежі століть у процесі промислового виробництва відбувся поділ праці, дизайн виділився в відокремлену форму проектно-художньої діяльності і стала формуватися нова професія - дизайнер.

Саллівен Луїс Генрі (1856-1924)

Саллівен (Sullivan) Луїс Генрі (3.9.1856, Бостон, - 14.4.1924, Чикаго), американський архітектор і теоретик архітектури, один з піонерів раціоналізму. Закінченої професійної освіти не отримав. Працював в майстерні архітектора Ф. Фернесс в Філадельфії. Відвідував Школу витончених мистецтв в Парижі (1874).

З 1875 працював в Чикаго (з 1879 - в майстерні інженера Д. Адлера, з 1881 - його компаньйон). Перша велика спільна робота Саллівен і Адлера - так званий Аудіторіум в Чикаго (1886-89), театральний зал, укладений в оболонку з 10-поверхових корпусів готелю і конторських приміщень. Під впливом Г. Х. Річардсона Саллівен тяжів до поєднання раціональної логіки і романтичної фантазії. Розробляючи новий тип споруди - висотна будівля, Саллівен виявляв естетичні принципи каркасної конструкції, прагнув використовувати нові пропорції і ритміку, продиктовані комірчастою структурою конторського будинку (Уейнрайт-білдінг в Сент-Луїсі, штат Міссурі, 1890-91; Гарант-білдінг в Буффало, 1894 -95; універсальний магазин Шлесинджер і Мейера, нині будівля фірми "Карсон-Пірі-Скотт", в Чикаго, 1899-1900). У 1896 Саллівен опублікував статтю "Висотна конторське будівля з художньої точки зору" - перший виклад його теорії раціоналістичної архітектури. У 1901-02 Саллівен створив більшу частину свого літературного спадку, в тому числі книгу "Бесіди в дитячому садку". У 1918 Саллівен, який не витримав конкуренції з комерційними фірмами, був остаточно розорений.

ТЕМА 8

Перші ідеї функціоналізму. Німецький Веркбунд

Структу́рний функціонали́зм — методологічний підхід у соціології й соціокультурній антропології, що полягає в трактуванні суспільства як соціальної системи, яка має свою структуру і механізми взаємодії структурних елементів, кожен з яких виконує власну функцію. Засновником структурного функціоналізму вважають соціолога Талкотта Парсонса, який у своїх дослідженнях спирався на класичні концепції Герберта Спенсера і Еміля Дюркгайма, а також соціальних антропологів Броніслава Маліновського і Альфреда Редкліффа-Брауна. Базовою ідеєю структурного функціоналізму є ідея «соціального порядку», тобто іманентне прагнення будь-якої системи підтримати власну рівновагу, узгодити між собою різні її елементи, домогтися злагодженості між ними. Учень Парсонса — Роберт Мертон — зробив великий внесок у розвиток цього підходу і його адаптації до практики. Зокрема Мертон приділяв значну увагу проблемі дисфункцій.

Німецький Веркбунд- Німецький виробничий союз. Заснований в 1907 в Мюнхені (Німеччина). Об'єднання архітекторів, майстрів декоративного мистецтва і промисловців. Мета - реорганізація будівництва та художніх ремесел на сучасній промисловій основі.

Перші кроки дизайну в Німеччині були закономірно пов'язані з бурхливим розвитком промислового виробництва в останній третині XIX ст., Початок якому було покладено «революцією згори», що об'єднала країну і висунула її в ряд найбільших розвинених держав. Концентрація виробництва, зростання монополій і боротьба за ринки збуту поставили питання про якість промислової продукції і її конкурентоспроможності. Йшов гарячковий пошук засобів підвищення престижу виробів німецького виробництва, які традиційно вважалися низькоякісними. Так, в країнах Британської імперії німецькі експортери були зобов'язані проставляти на своїх товарах знак «Зроблено в

Німеччині»: вважалося, що цього цілком достатньо, щоб зробити їх не привабливими для покупця.

Поштова марка, випущена до сторіччя Веркбунда

Основними діячами Веркбунда були: Анрі Ван де Вельде, Петер Беренс, Вальтер Гропіус, Людвіг Міс ван дер Рое та інші. Діяли керуючись девізом: "Індустріальне формоутворення у взаємодії з мистецтвом, промисловістю і ремеслами".

До кінця XIX в. позначилися значні зрушення в підвищенні технічної якості товарів, але на цьому тлі тим більше опукло виступили недоліки їх зовнішнього вигляду і форми в цілому. Багато хто вважав, що їх подолання може сприяти відбувався в Німеччині, як і в усій Європі, процес пошуку нових художніх цінностей, нової естетики предметно-просторового середовища, пов'язаний з експериментами в області формоутворення. Ці пошуки привели багатьох художників, таких як Петер Беренс, від занять станковим мистецтвом художнього ремесла, прикладного мистецтва, художньої промисловості, а потім і до дизайнерської діяльності в індустріальному виробництві.

ТЕМА 9

Художній авангард в Європі початку XX століття

Ірраціоналізм був стрижнем культурного розвитку кінця XIX - початку XX ст. Оскільки розчарування в силі розуму пізнати дійсність було однією з основних причин виникнення на початку XIX ст. романтизму, то подібні духовно-культурні процеси кінця XIX-початку XX ст. іноді називають неоромантизмом.

Неоромантизм намагався синтезувати і переосмислити європейську культуру, знайти ідейні й психологічні орієнтири для її розвитку в умовах занепаду художньої культури, свідомості й моралі. Діячі культури цього періоду називали себе декадентами, тобто людьми, які творять культуру занепаду.

Авангардизм (фр. avant-gardisme - перед і варта) - загальна назва художніх напрямків 20 століття, для яких характерні пошук нових, невідомих, часто штучних форм і засобів художнього відображення, чи недооцінка повне заперечення традицій і абсолютизація новаторства. Породжений духовною атмосферою 20 століття з його грандіозними катаклізмами, ілюструє не тільки протиріччя між різними системами і техніками композиції, але і боротьбу світоглядних позицій.

Одні теоретики і практики авангардизму декларують створення елітарного мистецтва, далекого соціальним задачам, інші, навпаки, шукають принципово нові виразні засоби для передачі настроїв соціального протесту, революційного змісту.

Виділився головним чином не в закінчених формах, а в тенденціях до витиснення традиційних тим, сюжетів і принципів композиції, гіпертрофії умовності, сильної (звуковий, колірний, пластичної й інший) експресивності. Характеризується також руйнуванням об'єктивно обумовлених границь між видами і жанрами (проникнення поезії і музики в прозу і "прозаїзація" поезії, перенесення принципів музичної композиції на літературу й образотворче мистецтво).

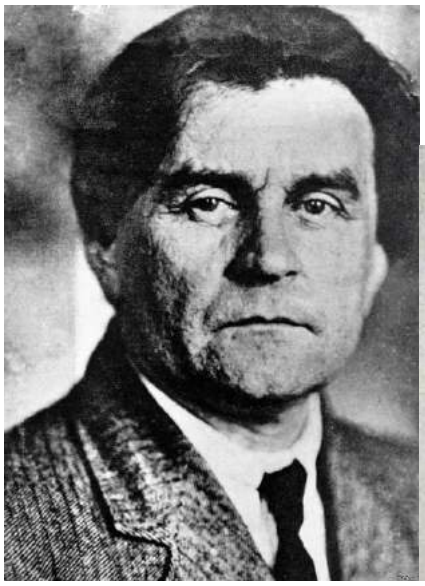
Суперечлива природа авангардизму позначилася в тяжінні одних його напрямків до формалізму (перемога словесної образності і символіки над змістом у поезії і прозі, акцентуація колориту, композиційної структури і безсюжетність у живописі, атональность і какофонія в музиці), а інших, навпаки, - до заперечення естетичної суті мистецтва й утилітаризму (злиття мистецтва з виробництвом, побутом і політичною публіцистикою).

У своїх крайніх формах стуляється з декадентством, модернізмом, абстрактним мистецтвом. Талановиті представники авангардизму початку 20 століття (футуризму, імажинізму, конструктивізму й ін.), що послідовно дотримували прогресивного світогляду, змогли перебороти вузькі рамки цих напрямків і збагатили культуру новими художніми цінностями.

У межах епохи неоромантизму розвивається естетична і літературно-художня течія - символізм. Визнаним лідером символізму був відомий французький поет кінця XIX ст. Малларме. Для символізму головним було непізнане в навколишньому світі й людській душі, яке можна було виразити лише туманними символами, подібних яким не існує в природі. Об'єкт зображення - світ таємниць й мрій. У їхній творчості дивовижно поєднувалося реальне й таємниче, міфологічне й містичне.

Казимир Малевич (1879-1935)

- Український художник, один із основоположників супрематизму.
- Відомий своїми чорними квадратами, супрематичними композиціями та іншими абстрактними роботами.
- Народився в Києві, навчався в Московському училищі живопису, скульптури та архітектури.
- Працював у різних стилях, включаючи символізм, кубізм та футуризм.
- Мав значний вплив на розвиток абстрактного мистецтва.

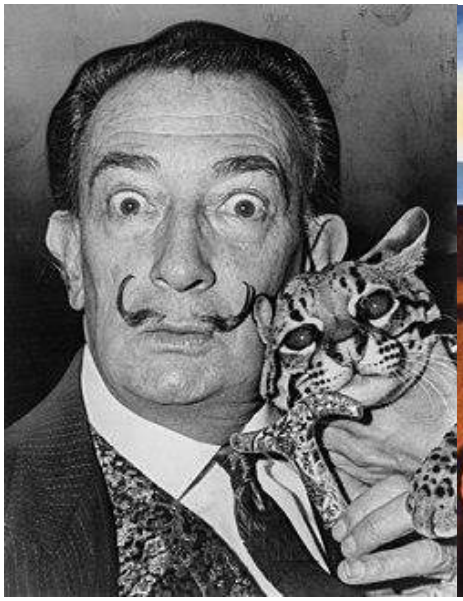

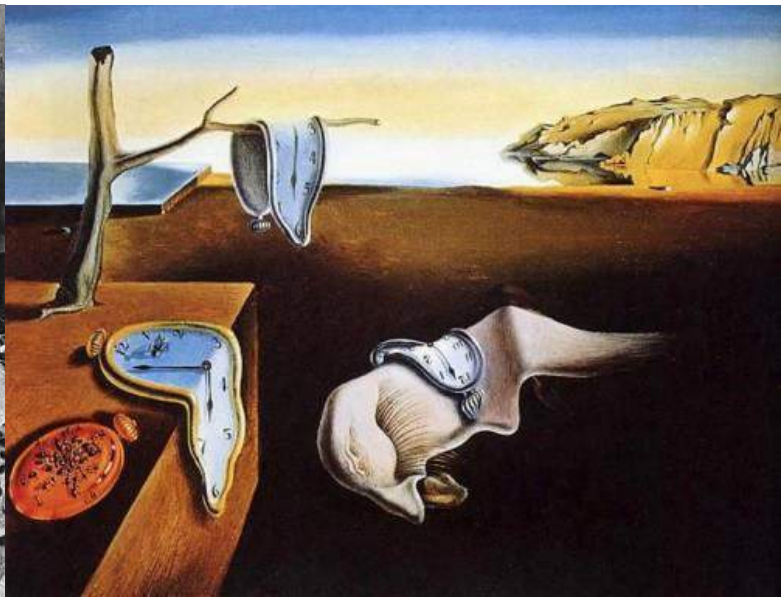

Сальвадор Далі (1904-1989)

- Іспанський художник-сюрреаліст.
- Відомий своїми ексцентричними картинами, які часто зображують сновидіння, фантазії та підсвідоме.
- Народився в Фігерасі, Іспанія, навчався в Академії мистецтв Сан-Фернандо в Мадриді.

- Співпрацював з Луїсом Бунюелем над створенням сюрреалістичних фільмів.
- Був одним із найвідоміших художників 20 століття.

ТЕМА 10

Архітектурно-художня школа Баухауз. Формування нової художньої культури

Баухауз - найбільше явище в світовій художній культурі, широко відома архітектурно-художня школа, одна з основоположників сучасного формоутворення в дизайні, пропагувала простоту і раціональність форм, краса і художня виразність яких повинна витікати з їх практичної користі.

За подобою середньовічних спільнот будівництва храмів засновник Баухауза Вальтер Гропіус прагнув створити справжнє співдружність учителів та учнів, зібрати воєдино всі види художньої творчості. Ведучий педагогогіческій принцип Баухауз - поєднання навчання і ремесла. Між художниками та ремісниками не існує принципової різниці. Художник - це найвищий ступінь ремісника.

Виникнення і становлення Баухауз тісно пов'язані з громадським переворотом, який розпочався в кінці першої світової війни. Світоперетворювальну ідеї Жовтневої соціалістичної революції в Росії стали "хрещеним батьком" Листопадової революції 1918 року в Німеччині, її цивільно-демократичного змісту. У 1919 році, в рік заснування Баухауз, післявоєнна Німеччина відчувала серйозну економічну кризу.

Прагнення країни, що відстала від багатьох інших, з виходом на арену боротьби за ринки, спонукало всерйоз звернутися до проблеми якості та конкурентоспроможності промислової продукції. Рівень їх був такий низький, що уряд Великобританії з метою протекціонізму зажадало обов'язкового проставлення на німецьких товарах знака "Зроблено в Німеччині", впевнене, що він сам по собі відверне англійської покупця. Все це створювало об'єктивні умови пошуку нових принципів формоутворення промислових товарів, здатних вплинути на зміну цієї ситуації.

Баухауз в Ваймарі 1919-1925 рр. Основні педагогічні принципи

Баухауз був створений в 1919 році в невеликому німецькому місті Ваймарі (Weimar), культурному центрі Саксонії, в результаті злиття і реорганізації існуючих тут школи образотворчих мистецтв і Академії прикладних мистецтв як державний навчальний заклад нового типу. Перша була створена в 1860 році як художня школа викладання живопису, з 1905 р - живопису та скульптури, а з 1910 р отримала статус вищої школи образотворчих мистецтв. Друга, заснована бельгійським художником і архітектором Анрі Ван де Вельде, проіснувала з 1907 по 1915 рр.

Засновником і першим директором Баухауз був молодий талановитий берлінський архітектор Вальтер Гропіус (1883-1969). Його задум полягав в єднанні в одній школі образотворчого і прикладного искусст-ва в сукупності з архітектурою. 12 квітня 1919 року пропозиція Гропиуса отримало схвалення тимчасового уряду ваймарского республіки і знову утворена школа отримала ім'я "Державний Баухауз в Ваймарі".

JB програмі Баухауза Вальтером Гропіусом була поставлена мета створити справжнє співдружність учителів та учнів, зібрати воєдино всі види художньої творчості за подобою середньовічних спільнот будівництва храмів - майстрів, підмайстрів і учнів: архітекторів і каменярів, скульпторів і живописців, різьбярів по каменю і дереву, теслярів і столярів, майстрів вітража. Їх згуртовував спільна праця зведення і прикраси собору, що тривав часом десятиліттями і більше, праця над об'єктом, специфічними властивостями якого були духовний зміст і цілісність. Вони накладали особливий відбиток на весь побут і систему відносин всередині цих спільнот, які в Німеччині називалися "Баухютте" ("хижа будівництва", звідси і назва "Баухауз").

Перші кроки Баухауза були невіддільні від соціально-естетичних позицій, які приймалися і розділялися його творцями в найширшому плані. Звідси і пафос першої програми Баухауза, в якій, зокрема, говорилося:

«Кінцева мета будь-якої художньої діяльності - будівля! Прикраса його було колись найважливішим завданням образотворчих мистецтв, і вони були невід'ємною частиною архітектури. Сьогодні вони перебувають в замкнутій відособленості, з якої можуть вийти завдяки лише спільної і взаємопроникають діяльності всіх творчих працівників. Архітектори, скульптори і художники повинні заново визнати і навчитися розуміти розчленовану форму споруди в єдності всіх його частин; тільки тоді вони наповнять свої твори тим архітектонічним духом, який був загублений ними в салонному мистецтві.

Архітектори, скульптори і художники, ми знову повинні повернутися до ремесла! Немає більше «мистецтва як професії». Не існує принципової різниці

між художниками і ремісниками. Художник лише найвищий ступінь ремісника. Милістю Божою в рідкісні хвилини просвітління або під натиском волі може розквітати небачене мистецтво, але закони майстерності обов'язкові для кожного художника.

ТЕМА 11

Європа після першої світової війни. Від функціоналізму до АртДеко.

Арт-деко (франц. art déco), або ар-деко — стиль у мистецтві, що виник на початку XX століття у Франції. Десятиліття між 1925 та 1935 роками стало періодом розквіту напрямку. Так суспільство реагувало на занепад, який спровокувала Перша світова війна. Назву ар-деко отримав на Міжнародній виставці сучасних декоративних і промислових мистецтв, яка відбулася у 1925 році в Парижі.

Але формуватися арт-деко почав задовго до офіційного визнання. Він зароджувався у 1908-1912 роках, в рамках стилю модерн, який тяжів до естетизму та комфортного життя. На нього також вплинули Віденська сецесія, діяльність «Школи Глазго», німецьке об'єднання «Веркбунд» та абстракціонізм, зокрема творчість художника Василя Кандінського.

Арт-деко запозичив елементи інших напрямків — експресіонізму, модерну та кубізму. Вони переплелися з екзотичними африканськими та східними мотивами, що створило ореол загадковості, який відразу полюбився прихильникам арт-деко.

Перша світова війна та технічна революція змусили світ швидко реагувати на зміни та заклали початок для нової епохи. Соціальна та економічна нестабільність розколювала суспільство і виставка 1925 року стала ковтком надії, яка ніби проголосила, що все ще може повернутися до звичних норм. Франція першою вирішила продемонструвати, що навіть війна не завадить країні відмовитися від своїх гедоністичних традицій.

Світ прагнув функціональності та нових сутностей, які розв’яжуть проблему бідності та страху війни. Потреби минулого століття не міг закрити один напрямок, тому виникнення арт-деко — логічне поєднання жаданої розкоші, надмірної декоративності та поєднання непоєднуваного. Еклектичність напрямку створила той бажаний ефект, який закохав у себе естетів на десятиліття.

Арт-деко відрізнявся суворою закономірністю, сміливими геометричними формами, етнічними візерунками, оформленням в півтонах, відсутністю яскравих кольорів в оформленні і при цьому строкатими орнаментами, розкішшю, шиком, коштовними матеріалами (слонова кістка, крокодиляча шкіра, алюміній, рідкісні породи дерева, срібло).

«Нова елегантність», як часто називають ар-деко, має два напрями: з одного боку твори витонченого мистецтва від авангардних художників та скульпторів, а з іншого — роботи для масового споживача.

Живопис в арт-деко не став домінантною складовою, а скоріше одним із елементів декорування. Так митці акцентували на яскраві кольори, спрощення предметів та напівабстрактні форми.

«Нова елегантність» поєднала експерименти авангарду з філософією елітного споживання. Тому лідери цього стилю вийшли за рамки класичного «живопис-музика-література», а героями течії стали прикладні митці — дизайнери інтер'єру, ювеліри, кутюр'є, скульптори.

Дизайнери, архітектори та художники прагнули створити ілюзію розкоші у часи невизначеності та спустошеності. Тому їх твори стали маніфестами надмірності, яку вони шукали в інших художніх напрямках та древніх культурах. Головним символом стилю в архітектурі стали хмарочоси. А найвідомішим — Крайслер Білдінг у Нью-Йорку із 38-метровим сталевим шпилем, фасадними скульптурами та трикутними вікнами, схожими на сонячні промені.

Крайслер Білдінг, архітектор Вільяма вам Аллен, Нью-Йорк, 1930

Серед інших “зірок ” арт-деко — хмарочоси Empire State Building, General Electric Building та American Radiator Building.

Empire State Building, архітектор Вільям Лемб, 1931

Арт-деко важко відділити від прикладного мистецтва: дизайну інтер'єру, меблів, дрібної скульптурної пластики, текстилю. У цьому плані стиль використав напрацювання нідерландського об’єднання неопластиків та школи Баугауз. Неповторний вигляд меблям у стилі ар-деко надавали рідкісні і дорогі матеріали: чорне, пальмове дерево, бразильська жакаранда, палісандрове дерево, акуляча шкіра, шкура поні, слонова кістка. Для задоволення попиту середнього класу виготовляли недорогі вироби арт-деко: меблі покривали світлим шпоном

червоного дерева й бежевим лаком або створювали обтічні силуети із гнутої фанери.

У меблях жанр представляв Жак-Еміль Рульманн — найвідоміших меблевий дизайнер епохи. Окрім нього, популярністю користувалися продукція компанії «Süe et Mare», ширми Айлін Грей, вироби з кованого металу Едгара Брандта, скло великого Рене Лаліка і Моріса Марино, а також годинник і ювелірні вироби Cartier.

Напрям також підняв статус декоративної скульптури до рівня “високого мистецтва”. Класиками малої пластики вважаються Дмитро Чипарус, Клер Жан Робер Колине, Поль Філіп, Фердинанд Прайсс, Отто Поерцель.

Майстри використовували матеріали, які підкреслювали розкіш та статусність: крокодилова шкіра, слонова кістка, срібло, рідкі породи дерева, мармур.

ТЕМА 12

Американський дизайн в період всесвітньої депресії; стрімлайн

Стрімлайн з'явився в 1920-х роках, коли світ переживав період швидких змін. Розвиток нових технологій, таких як автомобіль, літак та радіо, свідчив про нову епоху швидкості та прогресу. Ці зміни знайшли своє відображення в дизайні, де з'явилося прагнення до обтічних форм, що символізували динамічність та сучасність.

Плавні лінії: Стрімлайн відрізняється плавними, витонченими лініями, які візуально "розчиняють" об'єкт в просторі, створюючи відчуття руху. Ці лінії часто описують як "біжучі" або "струмені".

Геометрія: Стрімлайн використовує геометричні форми, такі як циліндри, конуси, сфери та овальні форми. Ці форми підкреслюють динамічність та функціональність дизайну.

Мінімалізм: Стрімлайн прагне до мінімалізму в декорі. Деталі, як правило, функціональні та лаконічні, не перевантажуючи дизайн.

Матеріали: Стрімлайн використовує такі матеріали, як метал, скло, пластик та штучна шкіра. Ці матеріали підкреслюють гладкість та обтічність форм.

Кольори: Стрімлайн використовує стриману палітру кольорів, де домінують білий, сірий, чорний, сріблястий та бежевий. Іноді використовуються акцентні кольори, такі як червоний, синій або зелений, але вони завжди використовуються лаконічно.

Транспорт: Стрімлайн мав значний вплив на дизайн автомобілів, літаків, поїздів, яхт та інших транспортних засобів. Обтічні форми цих об'єктів

дозволяли їм краще долати опір повітря, роблячи їх більш швидкими та економними.

Архітектура: Стрімлайн використовується в дизайні вокзалів, аеропортів, ресторанів, кінотеатрів та інших будівель. Ці будівлі часто мають плавні обриси, закруглені кути та панорамні вікна.

Промисловий дизайн: Стрімлайн використовується в дизайні побутової техніки, меблів, радіоприймачів, телефонів та інших предметів. Ці предмети мають ергономічні форми, зручні у використанні та візуально привабливі.

Стрімлайн – це динамічний та елегантний стиль, який й досі залишається актуальним. Він символізує епоху прогресу, швидкості та нових технологій. Стрімлайн мав значний вплив на дизайн 20 століття, і його вплив можна й досі відчути в сучасному дизайні.

ТЕМА 13

Італійське економічне диво;стиль Оліветті.

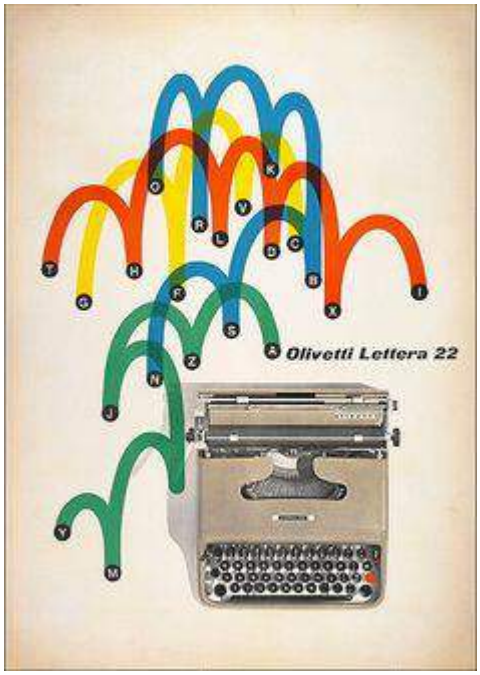
Італійське економічне диво. У післявоєнній Європі на перший план в області дизайну висувається Італія, економіка якої переживає бурхливий розвиток. Чи не виділялася нічим особливим в області дизайну Італія стає дизайн-нацією.

З 1954 року 3 роки поспіль в Америці успішно проходить виставка "Дизайн в Скандинавії": понад тисячу відвідувачів в день відкриття, американські домогосподарки не переставали дивуватися, школярі прилипали носами до вітрин, засоби масової інформації рясніли заголовками. У популярному в Америці журналі "Красивий будинок" Елізабет Гордон скандинавське ремісниче мистецтво було зведено в статус "найкрасивішого об'єкта року". У США існувала думка про Швецію як про ідеальну картину соціалістичного держави. Короткий слоган "Скандинавський дизайн" став міфом. Тоді Каю Франку і Арне Якобсену вперше прийшла в голову ідея називатися "дизайнерами" замість поширених в той час понять як "художник-ремісник", "художник", "формоутворювачем".

У невеликому італійському місті Іврея існувала фабрика друкарських машинок "Оліветті". Вперше про неї заговорили в 1911 році, коли на промисловій виставці і Турині її продукція була відзначена медаллю. Починаючи з 30-х років фабрика стала швидко розвиватися, і якщо до 1929 року на ній працювало близько 700 робітників і службовців, то до 15 року кількість робочих перевалило за 50 тисяч. Випускають вже не тільки друкарські машинки, але і найрізноманітніше конторське обладнання. У цій області фірма виробляла приблизно одну третину всієї світової продукції.

Це може здатися малоймовірним, але вирішальну роль в цій стрімкій економічної експансії фірми "Оліветті" зіграли її дизайнери. Господарі фірми раніше за інших зрозуміли і оцінили роль дизайну.

У 1927 році на фабрику були запрошені художники Джованні Пінторі і Олександр Щавінський, поет Леонардо Сінісгаллі, який очолив відділ реклами і всіляких публікацій. Так утворилася одна з перших дизайнерських груп в Європі. Перед нею було поставлено завдання завоювання монопольного становища фірми в області конторського обладнання. Коли в 19 році відділ очолив Марчелло Ніццолі, фірма приступила до підготовки нового наступу. Це наступ почався відразу після закінчення світової війни. В кінці 1940-х років випускаються сенсаційні за своїми естетичними властивостями моделі друкарських машинок "Лексикон-80" і "леттер-22". Це був великий успіх: виникає вираз "стиль Оліветті".

"Стиль Оліветті" - це не прихильність до будь-яким певним пластичним формам і прийомам в оформленні, не формальне єдність продукції, зовсім немає. "Стиль Оліветті" - це прагнення зробити будь-яку продукцію обов'язково красивою, фабричні будівлі будувати красивими, в найсучаснішому стилі. Навіть листи, ділова кореспонденція, які виходять від фірми, повинні бути витончено оформлені і написані з гарною літературною смаком - все повинно бути привабливим, першосортним.

Особливості стилю Оліветті:

Елегантність: Стиль Оліветті відрізняється витонченістю та лаконічністю. Він уникає надмірностей та декоративності, роблячи акцент на чистих лініях та пропорціях.

Функціональність: Дизайн Olivetti завжди ґрунтується на функціональності. Кожен елемент має чітко визначену purpose, що робить дизайн не лише красивим, але й зручним у використанні.

Інноваційність: Olivetti завжди прагне до інновацій та використовує новітні технології та матеріали. Це робить дизайн Olivetti не лише сучасним, але й практичним.

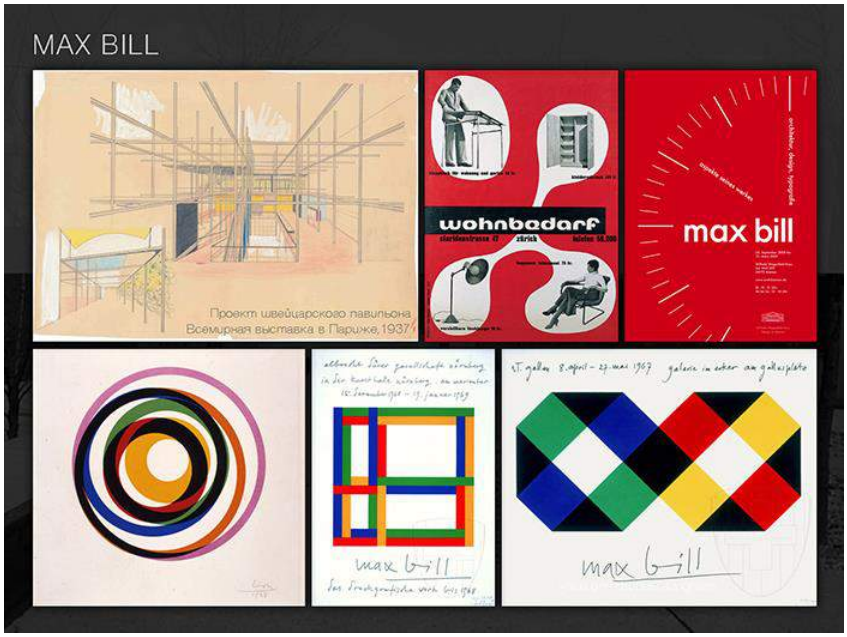
Якість: Продукція Olivetti завжди виготовляється з високоякісних матеріалів з найвищою точністю. Це гарантує довговічність та надійність дизайну.

ТЕМА 14

Ульмського школа дизайну.Стиль Браун.

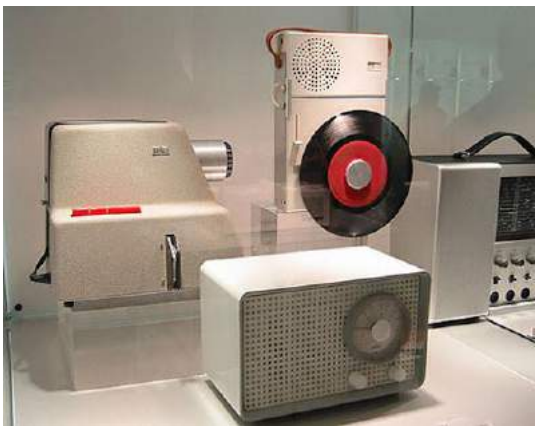
Ульмського вища школа художнього конструювання, навчальний та дослідницький інститут в м Ульм (ФРН), який займався розробкою теоретичних і практичних проблем дизайну. Ульмського вища школа художнього конструювання була заснована в 1951 швейцарським архітектором, скульптором, живописцем і графіком М. Біллем, який в 1953-55 побудував для неї спеціальний будинок і до 1956 був її ректором. Ульмського вища школа художнього конструювання, що прагнула до відродження архітектурних і дизайнерських традицій «Баухауза», проіснувала до 1968, коли конфлікт з реакційно-налаштованим урядом землі Баден-Вюртемберг привів її до закриття. У ній співпрацювали як провідні західнонімецькі дизайнери (Х. фон Клір і ін.), Так і найбільші фахівці, які приїжджали з ін. Країн (В. Гропіус, Міс ван дер Рое, Т. Мальдонадо, який був ректором школи в 1964-66) .

Так звана Ульмського концепція дизайну, що мала принципово антикомерційний спрямованість і привертала увагу до соціально-гуманістичним аспектам оформлення предметного середовища, зробила глибокий вплив на діяльність майстрів художнього конструювання 1960-70-х рр.

Приклад досягнення великого успіху за допомогою дизайнерів – це фірма "Браун". Відразу після закінчення Другої світової війни фірма випускала добротні, але зовні невибагливі предмети - кухонне обладнання, радіоапаратуру, фотографічне приладдя. До середини п'ятдесятих років, коли негаразди війни

почали забувати, і на сцену вийшов споживач із зовсім іншими, ніж раніше, поняттями про красу, провідний дизайнер фірми Фріц Айхлер проаналізував продукцію фірми і виявив, що її зовнішній вигляд не відповідає її сутності. Вироби мали або пересічний і нудний, або, навпаки, претензійний, спекулятивно-фальшивий вигляд. Він вирішив уявити собі узагальнений образ споживача і дійшов висновку, що люди не збираються перетворювати свої квартири на кунсткамери або на театральні сцени, а хочуть, щоб їх прибрали просто, практично, але зі смаком.

Фірма перш за все вирішила зосередитись на виробництві недорогих транзисторних приймачів, яким досі не приділялося серйозної уваги. Інші провідні в цій галузі фірми продовжували випускати дорогі моделі, що являли собою своєрідні "звучати меблі" і задовольняли престижні претензії верхніх верств суспільства.

Маючи на увазі узагальнений образ покупця, фірма Браун підготувала конструктивно прості, функціонально бездоганні моделі транзисторних приймачів. Так сформувався стиль та інших виробів (електроприладів, кухонних машин тощо), настільки індивідуальний, що заговорили про стиль Брауна як про помітне явище у світовому комерційному дизайні. Тут, на відміну від "Оліветті", йшлося про формально-стилістичну єдність продукції.

Особливості стилю Braun:

Витонченість: Дизайн Braun відрізняється елегантністю та лаконічністю. Він уникає надмірностей та декоративності, роблячи акцент на чистих лініях, пропорціях та витончених формах.

Функціональність: Дизайн Braun завжди ґрунтується на функціональності. Кожен елемент має чітко визначену мету, що робить дизайн не лише красивим, але й зручним у використанні.

Інноваційність: Braun завжди прагне до інновацій та використовує новітні технології та матеріали. Це робить дизайн Braun не лише сучасним, але й практичним.

Мінімалізм: Стиль Braun тяжіє до мінімалізму. Він використовує прості форми, нейтральні кольори та мінімум декоративних елементів.

Якість: Продукція Braun завжди виготовляється з високоякісних матеріалів з найвищою точністю. Це гарантує довговічність та надійність дизайну.

Вплив стилю Braun:

Стиль Braun мав значний вплив на розвиток дизайну 20 століття. Він надихнув багатьох дизайнерів та компаній своїм прагненням до витонченості, функціональності, інновацій та мінімалізму.

ТЕМА 15

Мемфіс: новий дизайн. Хай-тек - стиль високих технологій.

Більшість інтер'єрних стилів формує епоха і національний колорит. Але тільки не мемфіс. Цей стиль не історичний, а авторський. Він з'явився на світ в Мілані, в 80-х роках минулого століття з легкої руки архітектора і дизайнера Етторе Соттсасса. Відома навіть точна дата народження. 11 грудня 1980-го року Соттсасс з друзями слухали пісню Боба Ділана «Stuck inside of Mobile with the Memphis blues again», яка подарувала назву групі «Мемфіс».

Учасники «Мемфіс» – постмодерністи від світу дизайну, повністю відмовилися від інтер'єрних канонів і традиційного розуміння гарного смаку. Взявши за основу зухвалий поп-арт, вони створили стиль ще більш експериментальний, безстрашний і несподіваний.

Інгредієнти стилю мемфіс

Найвідоміший «рецепт» Мемфіса: світлі стіни, на тлі яких розцвітають кольорові плями. У просторі обов'язково присутні кілька активних кольорів в найсміливіших поєднаннях. Цю функцію можуть взяти на себе меблі та аксесуари, рідше обробка. Домінувати можуть первинні кольори (синій, червоний, жовтий), цукеркові неонові відтінки або складні приглушені тони.

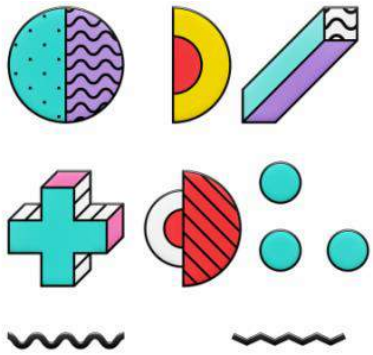
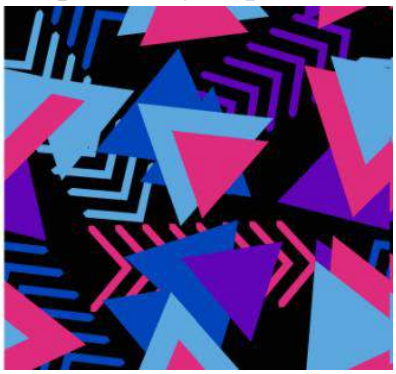
Стелі в такому інтер'єрі, як правило, білі мінімалістичні, без складних конструкцій. На підлозі може з'явитися як нейтральна обробка, так і контрастний геометричний принт, наприклад, викладена плиткою, шахівниця в дусі Андре Путман.

Меблі в стилі мемфіс монохромні, обтічних форм із закругленими лініями. Саме така інтер'єрна геометрія тримається в тренді останні кілька сезонів.

Вітається вільне поєднання фактур. У просторі можуть з’явитися матові і глянсові поверхні, шкіра і замша, скло, кераміка, метал, дерево і корок. Дорогі натуральні матеріали можуть бути сусідами з бюджетною синтетикою і акрилом. Обмежень немає.

В інтер’єрі обов’язково присутній контрастний принт, один або кілька. Найпопулярніші геометричні: кола, трикутники, смуги, шеврон і горошок. Анімалістичним, рослинним, східним і іншим орнаментам тут теж раді. Принт, як правило, не відвойовує багато місця і впроваджується в простір в якості аксесуарів: килимів, декоративних подушок, постерів і скульптур. Мемфіс особливо любить скульптури. Чим авангардніше, тим краще. Це можуть бути не тільки статуетки, але і функціональний декор: скульптурні вази, світильники, тримачі для книг.

До кожного об’єкту в такому просторі можна додати приставку «арт».

Мемфіс грає не тільки з формами, а й з пропорціями. Гротескні декоративні об’єкти монументальних габаритів додають простору театральності. Вітається асиметрія, але не творчий безлад. У такому інтер’єрі у кожного предмета є своє місце.

Хай-тек: стиль майбутнього

Хай-тек (англ. high-tech – високі технології) – це стиль дизайну, який виник у 1960-х роках і став популярним у 1970-х.

Хай-тек, згідно з класифікацією Чарльза Дженкса, відноситься до пізнього модернізму, тобто його характеризують прагматизм, уявлення про архітектора як елітного професіонала, забезпечення архітектурою обслуговування, складна простота, скульптурна форма, гіпербола, технологічність, структура та конструкція як орнамент, анти-історичність , Монументальність [1]. Практично всі архітектурні критики, за Дженксом, архітекторів хай-тек називають новим поколінням модерністів, оскільки, незважаючи на іронію 1970-х, вони не поривають із традиціями європейської архітектури, вони не сперечаються з

Вітрувієм: їх твори дуже функціональні, зручні, і у них є своя краса. Але якщо хай-тек — пік модернізму, навіть ширший — до ідеї «сучасності» в архітектурі, то хай-тек можна вважати поетичним завершенням цілої епохи.

Особливості стилю хай-тек:

Використання нових технологій: Хай-тек використовує новітні технології та конструктивні елементи, такі як сталеві каркаси, скло, бетон та пластик.

Відсутність декору: Дизайн хай-тек мінімалістичний і функціональний. Він уникає декору, роблячи акцент на конструкції та матеріалах.

Відкриті комунікації: Стиль хай-тек часто використовує відкриті комунікації, такі як труби, балки та дроти, які стають частиною дизайну.

Функціональність: Дизайн хай-тек завжди ґрунтується на функціональності. Кожен елемент має чітко визначену мету.

Кольори: Хай-тек використовує нейтральні кольори, такі як чорний, білий, сірий та металік.